

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Hosszúpályi Nagyközség
Önkormányzata**

2024-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	33
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	46
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	50
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	53
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	57
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	59
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	60
1. A HEP IT részletei.....	60
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	60
Jövőképünk.....	61
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális)Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	62
3. Megvalósítás.....	67
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	67
3.2 A megvalósítás folyamata.....	67
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	70
3.4 Nyilvánosság.....	70
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	71
4. Elfogadás módja és dátuma.....	72

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

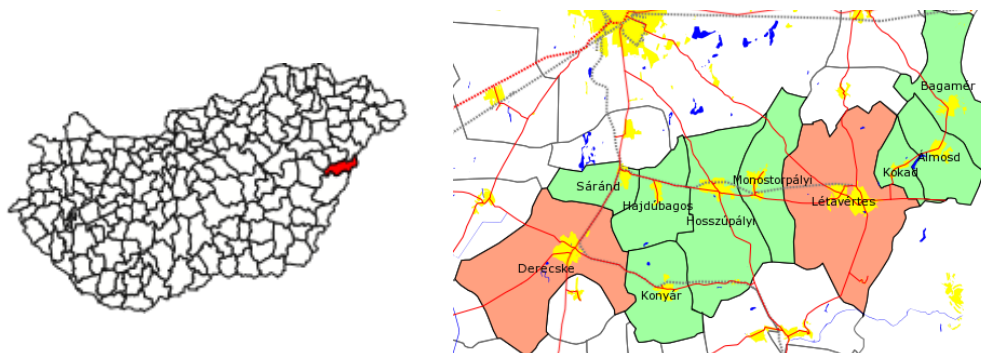
Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Elhelyezkedése

Hosszúpályi hazánk keleti részén található, az Észak – Alföldi Régióban, Hajdú – Bihar Vármegyében, Debrecentől kissé délkeletre. Távolsága a megyeszékhelytől 18 km. Szomszédos települései: északra Debrecen, nyugatra Hajdúbabos, délre Konyár, Pocsaj és Esztár, keletre pedig Monostorpályi. A település határában lévő zárt külterületi lakott hely Messzelátó – Sóstó. Érdekességképpen megemlíthető, hogy a község a Derecske – Létavértesi kistérség földrajzi középpontjában fekszik.

Forrás: TEIR

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Történelme

A Hosszúpályi az Árpád – korban alakult ki a Nyírség és a Sárrét találkozásánál. Az első írásos emlékek 1200-as évekből valók, ekkor a település területe egy Ákos nemzetségbeli földesúr tulajdonában volt. A XII. század végére az egyháznak fizetett adókat megítélve már népes település lehetett. Egy 1415-ben íródott oklevél alapján lehet tudni, hogy ekkor Hosszúpályi a szomszédos Monostorpályival együtt már egy álmosdi birtokos család tulajdona volt, s a következő évtizedek során még nagyon sok gazdag földbirtokos kezébe került.

1552-ben a falu 43 jobbágytelekkel rendelkezett, azonban a török uralom végére már csak 6 portával jegyezték a települést. Az 1600 – as évek elején feltehetőleg már megalakult a református gyülekezet a községben, a lakosság egy része áttért a protestáns vallásra. A XVIII. század végére több főúri család osztozott a falu területén, közülük gróf Sternberg tűnt ki a szociális érzékenységgel, hiszen 8 000 Ft-os alapítványt hozott létre az önhibájukon kívül szerencsétlenül járt jobbágyai megsegítésére. A XIX. század második felétől egyre szegényedett a település, majd a világháborúk nehezítették meg a község életét.

Az első és a második világháborúban 111 ember halt meg a harcokban és 60-ra tehető azoknak a száma, akiket 1944-ben munkaszolgálatra és haláltáborokba hurcoltak el. A háborús időszakot követően, ha lassan is, de fejlődésnek indult a település. A község elsősorban a mezőgazdaságból élt meg, köszönhető ez a rendkívül jó minőségű termőföldeknek.

A rendszerváltást követően hazánkban elkezdődött gazdasági, társadalmi, politikai átalakulás Hosszúpályiban is változásokat hozott. A szövetkezetek felbomlása, az iparban történt nagyfokú visszaesés az addig sohasem tapasztalt munkanélküliséghez vezetett, mellyel a mai napig küzd a település.

Közigazgatási rendszere

1882-ig Hosszúpályi Bihar vármegyéhez tartozó település volt, az 1950. évi közigazgatási reformot követően vált önálló tanácsú községgé. 1973 óta nagyközség, 1977-től Monostorpályival közös tanácsú székhelyközség lett. A rendszerváltás óta ismét önálló nagyközség, polgármesteri hivatallal és jegyzőséggel. 2003. december 31-ig a Debreceni kistérség tagja volt, majd 2004. január 1-jén Hosszúpályi a Derecske – Létavértesi kistérséghez csatlakozott. 2013. január 1. napjától a 218/2012 (VIII. 13) Kormányrendelet értelmében Hosszúpályi közigazgatásilag a Derecskei Járáshoz tartozik.

Forrás: jarasinfo.hu

Demográfiai helyzete

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	5 579	bázis év
2017	5 508	98,73%
2018	5 491	99,69%
2019	5 466	99,54%
2020	5 414	99,05%
2021	5 450	100,66%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az 1. sz. táblázat adatai alapján megállapítható, hogy Hosszúpályi lakónépessége folyamatos csökkenést mutat. A maximum értéket 2016-ban érte el, ekkor a településen élők száma 5597 fő volt, ezt követően fogyás tapasztalható.

A 2. sz. táblázat az állandó lakosság évenkénti értékeit tartalmazza, melyből látható, hogy a lakónépesség számának csökkenésével ellentétben az állandó lakosság száma növekedést mutatott 2014-ig. Azóta egy lassú csökkenés figyelhető meg itt is.

A 3. sz. táblázat, valamint a 2. és 3. sz. ábra szemlélteti a 2019. évi állandó lakosság nemenkénti és koronkénti megoszlását. Látható, hogy a nők száma csupán 0,9%-kal több mint a férfiak száma, tehát a nemenkénti megoszlás arányosnak mondható. A korcsoportok esetében a legnagyobb számban a 18-59 évesek vannak, 3394 fővel, azonban itt a férfiak aránya nagyobb.

Az állandó lakosság számának alakulása

Év	Állandó lakosság (fő)
2012	6002
2013	6002
2014	6027
2015	6021
2016	6017
2017	6010

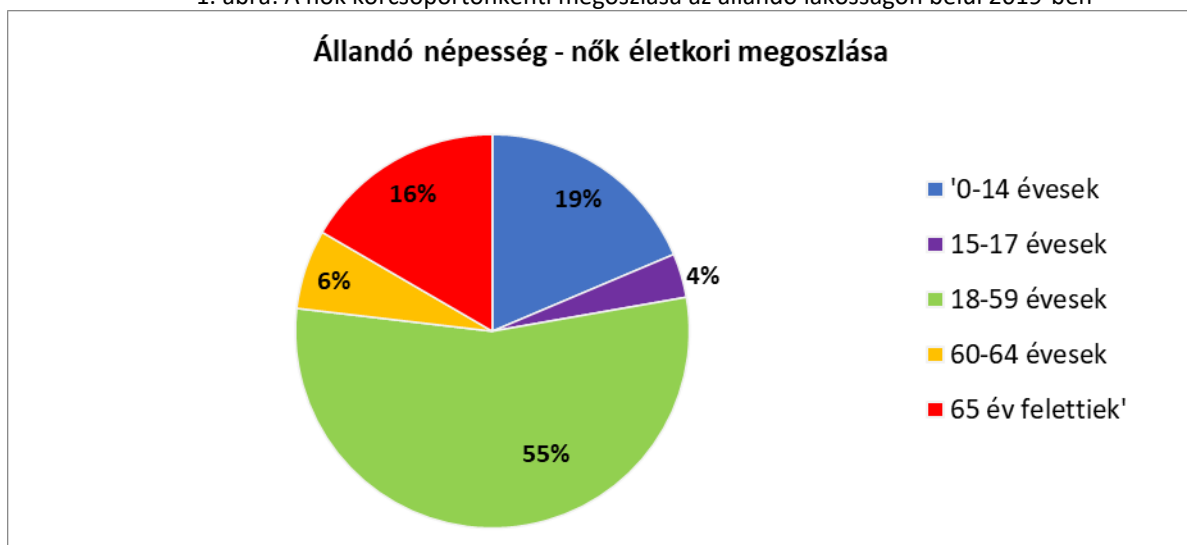
Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 921	2 986	5907	49,45%	50,55%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			221	3,74%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	554	556	1110	9,38%	9,41%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	105	108	213	1,78%	1,83%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 763	1 631	3394	29,85%	27,61%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	187	195	382	3,17%	3,30%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	312	496	808	5,28%	8,40%

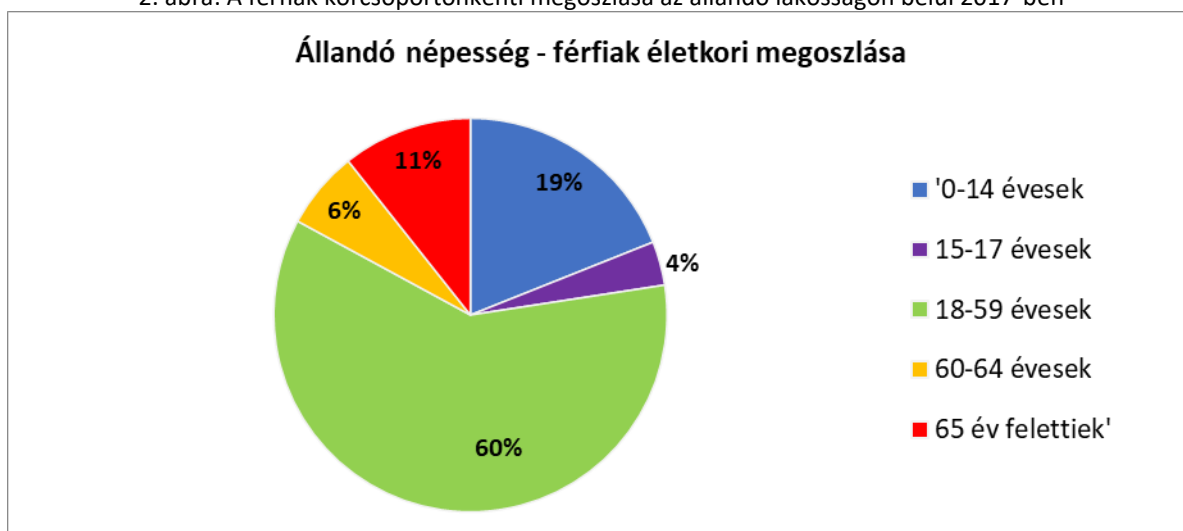
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2. és a 3. számú ábra szemlélteti a nemek korcsoportonkénti szerinti megoszlást, melynek alapján itt is látható az előzőekben leírt 18-59 évesek legnagyobb aránya, valamint a férfiak nagyobb aránya is. Szembetűnő különbség a 65 év felettek esetében tapasztalható, a nők körében mintegy 3,7%-kal magasabb ennek a korcsoportnak a száma, mint a férfiak körében.

1. ábra: A nők korcsoportonkénti megoszlása az állandó lakosságon belül 2019-ben

2. ábra: A férfiak korcsoportonkénti megoszlása az állandó lakosságon belül 2017-ben

4. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	755	1 127	66,99%
2017	763	1 118	68,25%
2018	789	1 120	70,45%
2019	808	1 110	72,79%
2020	822	1 117	73,59%
2021	872	1 140	76,49%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index megmutatja, hogy 100 fő 14 év alatti lakosra mennyi 65 éven felüli lakos jut. Amennyiben a mutató értéke 100 alatti, a 14 év alattiak vannak túlsúlyban a településen, vagyis a népességszerkezet fiatalos. Ha az index értéke 100 felett van, akkor a 65 év felettek vannak többen, így a település előregedő. A fenti táblázat adataiból egyértelműen kitűnik, hogy Hosszúpályiban a népességszerkezet fiatalosnak tekinthető, az öregedési mutatók a vizsgált időszakban 100 alatti értékeket jeleznek. Esélyegyenlőség szempontjából a fiatalos népességszerkezet esetében a gyermekek ellátására fokozott figyelmet kell biztosítani.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	2,32
2017	-2,89
2018	1,09
2019	-0,91
2020	1,47
2021	0,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index és a vándorlási mutató mellett fontos egy település demográfiai viszonyainak elemzésekor a természetes szaporodás értéke, melyet a fenti 5. sz. táblázat tartalmaz. Az ismertetett adatok alapján megállapítható, hogy Hosszúpályiban 2016-ban nőtt az élve születések száma. 2017-ben a születések számában emelkedés következett be, viszont a halálozások száma is emelkedett. A természetes szaporodás mutatója 2021-ben 0,00 vagyis egyenlő volt a halálozások száma és az az élve születéseké. Ezt követően 2019-ben fordult elő ismét olyan, hogy negatív értéket kapjunk a születések és halálozások számának összehasonlításában. Az értékek évről évre erősen változnak, következtetést nem lehet levonni belőlük, ami egy határozott tendenciát mutatna.

Értékeink, küldetésünk

Településünk értékei a község sokszínűségén alapszik. A természeti környezet, a kiváló minőségű termőföldek, a kulturális élet, a szociális – egészségügyi gondozás, ellátás, a civil szervezetek léte és munkája biztosítják az alapot, hogy a Hosszúpályiban élőknek egyformán legyen esélye a jó minőségű szolgáltatásokhoz hozzájutni.

Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata küldetésének tartja, hogy a település irányítását olyan módon végezze, mely a helyi természeti, gazdasági és társadalmi értékeken és adottságokon alapul. Továbbá fontos, hogy a helyi lakosoknak segítséget nyújtson a megfelelő életkörülményeik létrehozásában, illetve azok javításában, fejlesztésében. Napjainkban a gyorsuló, nagy iramban fejlődő világban küldetésnek kell tekinteni azt, hogy a település ezekhez a változásokhoz alkalmazkodni tudjon, fejlődjön, természetesen úgy, hogy a gazdag helyi hagyományok és értékek megőrzésére is nagy hangsúlyt kell fordítani.

Mindezek mellett természetesen küldetésként kell megfogalmazni azt, hogy a Hosszúpályiban élők kortól, nemtől, vallási és faji hovatartozástól teljesen függetlenül békében és megértésben tudjanak egymás mellett élni.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Hosszúpályi település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Az előző öt évre megfogalmazott célok elérésében voltak eredmények, azonban ezek sajnos nem olyan szintűek, hogy bizonyos hátrányos helyzetű csoportok esetében ez az állapot teljes mértékben megszűnt volna, ezért az elkövetkező öt évre megfogalmazott célok nagyban megegyeznek a korábbiakkal.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A program kidolgozásakor a fent felsorolt jogszabályokon kívül a következő helyi rendeletek szolgáltak alapul, melyek a Hosszúpályiban élő, szociálisan nehéz, hátrányos helyzetben élőknek nyújt segítséget: a Szociális és Gyermekjóléti ellátások helyi szabályozásáról szóló 2/2012. (II.24) rendelet, valamint a helyi közművelődési tevékenységek támogatásáról szóló 14/2004. (IV.30) önkormányzati rendelet.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata a vonatkozó jogszabályi háttér értelmében dolgozza ki a település Esélyegyenlőségi Programját illetve az Intézkedési Tervét. Továbbá vállalja, hogy, hogy az elkészült dokumentumokat a következő helyi programokkal összehangolja:

- Hosszúpályi Nagyközség Költségvetési Koncepciója,
- Hosszúpályi Nagyközség Településrendezési Terve,
- Hosszúpályi Nagyközség Településfejlesztési Koncepciója,
- Hosszúpályi Nagyközség Szociális Szolgáltató Központjának Szervezeti és Működési Szabályzata,
- Hosszúpályi Nagyközség Óvodájának Szervezeti és Működési Szabályzata.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Településünkön a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben illetve az ezekhez kapcsolódó jogszabályokban meghatározott alapellátásokat 2024. január 1. napjától a Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata által működtetett Családsegítő és Gyermekejóléti Szolgálat látja el. A korábban működő társulás megszűnt.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetfelmérés során a szükséges adatok összegyűjtésében alapul az önkormányzat, illetve a különböző intézmények nyilvántartásai, statisztikai szolgáltak. Ezen kívül felhasználásra került az

Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, valamint a Központi Statisztikai Hivatal adatbázisa. Természetesen felmerültek a program kidolgozása közben olyan adatok, melyek esetében az önkormányzat nem rendelkezett nyilvántartással. Ezen adatok feltárásakor a különböző területeken dolgozó szakemberek tudására és az évek alatt szerzett nagyfokú tapasztalatára támaszkodva sikerült bemutatni a helyi viszonyokat és a kérdéses értékeket.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység nem csak a szociológiában használt tudományos fogalom, hanem sajnos a hétköznapi élet jelensége is. A Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) által meghatározott fogalma a következő:

„Azokat a közösségeket, amelyek mélyszegénységbe süllyedtek a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.” A mélyszegénység tehát egy összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli hiányosságokra, problémákra vezethető vissza, amelyek súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnése, a munkanélküliség, az oktatás és képzés hiányosságai, az ellátások és szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságai.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben (lakhatási, táplálkozási körülményekben) és az érintettek egészségi állapotában jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Hazánkban a mélyszegénységben élőket gyakran azonosítják a cigánysággal. Igaz, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan területet képez, amelynek vannak közös részei, ám a kettő nem fedi le egymást teljes mértékben. Tehát a hétköznapi életben használt mélyszegénység nem kizárólag a romák csoportját érinti.

Magyarországon a mélyszegénységben élők területi elrendeződése nagyjából egybeesik a leghátrányosabb helyzetű kistérségek területével. Ezen térségek leginkább az ország északkeleti részében találhatóak (Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye, Hajdú – Bihar vármegye egy része), ezen kívül kiemelt térségnek a Dél-Dunántúl bizonyos részei számítanak.

Ma Magyarországon minden harmadik ember – kb. 3 millióan – a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénység problémája, terhe különösen sújtja a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket.

Ahogy már a korábbiakban is elhangzott, a mélyszegénységben élőket nem lehet azonosítani a roma lakossággal, a probléma nem kimondottan őket érinti. Azonban településünk lakóinak jövedelmi viszonyait vizsgálva megállapítható, hogy a mélyszegénységgel leginkább sújtott lakosok a Hosszúpályiban élő cigány lakosságból kerülnek ki.

A településen élő roma lakosság számáról nincsenek pontos adatok, becslések szerint a teljes lakosság kb. 25%-a. A felzárkóztatásuk elősegítése érdekében ajánlott volna egy kiterjedt felmérés, azért, hogy nagyságrendileg is fel lehessen becsülni az ezzel kapcsolatos feladatok nagyságát, volumenét.

A felmérés elvégzéséhez elengedhetetlen a helyi nemzetiségi önkormányzat közreműködése. A felmérés elvégzése az intézkedési terv részét kell, hogy képezze.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A 240/2006. évi (XI. 30) Kormányrendelet alapján, ami a társadalmi – gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel települések jegyzékéről szól, Hosszúpályi az országos átlagot legalább 1,75-szörösen meghaladó munkanélküliségű települések közé tartozik. A lakosok tényleges, reális jövedelmi viszonyairól rendelkezésre adatok a következő táblázatban láthatóak.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	44,86	45,96
2017	46,13	42,32
2018	45,99	37,48
2019	45,93	31,18
2020	44,80	32,85
2021	45,23	30,55

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2016 óta az álláskeresők száma nagymértékű csökkenésbe kezdett, köszönhetően a kedvezően alakuló munkaerő piaci helyzetnek, valamint a nagyobb volumenű közfoglalkoztatási programoknak. Ez alapján öt év alatt az álláskeresők száma öt év alatt kevesebb, mint a felére csökkent.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	12,31	8,22	10,27%
2017	7,86	6,58	7,22%
2018	8,71	8,67	8,69%
2019	5,21	6,26	5,74%
2020	7,91	8,25	8,08%
2021	5,65	7,22	6,44%

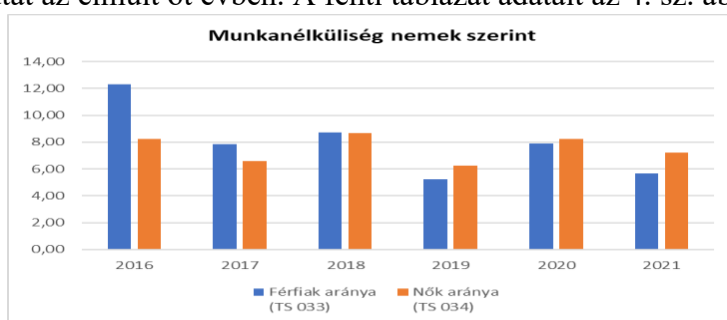
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A 3.2.1. sz. táblázat adatait vizsgálva látható, hogy a 15-64 év közöttiek száma 2016 óta folyamatos csökkenést mutat. Az elmúlt öt évben a nyilvántartott munkanélküliek szintén csökkenő tendenciát mutat az elmúlt öt évben. A fenti táblázat adatait az 4. sz. ábra szemlélteti.

A Hosszúpályiban élő cigány lakosság vonatkozásában konkrét szám adatok nem állnak rendelkezésre, azonban elmondható, hogy az aktív korú romák kb. 6 %-a rendelkezik állandó munkahellyel, kb. 40%-uk időszakos munkavállalásból (termesztési időszakban, a mezőgazdaságban idénymunkásként valamint az önkormányzat által közfoglalkoztatási programok keretein belül) él. A lakosság többi része azonban különböző támogatásokból, juttatásokból, segélyekből próbálja biztosítani saját maga és családja számára a megélhetést.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		427	296	351	228	320
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	33,00	20,00	22,00	18,00	21,00	14,00
	%	7,73%	6,76%	6,27%	7,89%	6,56%	5,58%
21-25 év (TS 038)	Fő	49,00	27,00	57,00	36,00	45,00	33,00
	%	11,48%	9,12%	16,24%	15,79%	14,06%	13,15%
26-30 év (TS 039)	Fő	50,00	31,00	36,00	15,00	27,00	17,00
	%	11,71%	10,47%	10,26%	6,58%	8,44%	6,77%
31-35 év (TS 040)	Fő	38,00	24,00	26,00	19,00	26,00	23,00
	%	8,90%	8,11%	7,41%	8,33%	8,13%	9,16%
36-40 év (TS 041)	Fő	47,00	39,00	36,00	13,00	20,00	13,00
	%	11,01%	13,18%	10,26%	5,70%	6,25%	5,18%
41-45 év (TS 042)	Fő	50,00	35,00	37,00	27,00	39,00	18,00
	%	11,71%	11,82%	10,54%	11,84%	12,19%	7,17%
46-50 év (TS 043)	Fő	57,00	45,00	35,00	25,00	33,00	29,00

	%	13,35%	15,20%	9,97%	10,96%	10,31%	11,55%
51-55 év (TS 044)	Fő	46,00	24,00	35,00	19,00	32,00	30,00
	%	10,77%	8,11%	9,97%	8,33%	10,00%	11,95%
56-60 év (TS 045)	Fő	49,00	34,00	40,00	23,00	32,00	24,00
	%	11,48%	11,49%	11,40%	10,09%	10,00%	9,56%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8,00	17,00	27,00	33,00	45,00	50,00
	%	1,87%	5,74%	7,69%	14,47%	14,06%	19,92%

Forrás: TeIR, Nemzeti
Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	71,90	39,74
2017	52,70	47,44
2018	52,14	46,45
2019	57,46	55,73
2020	63,44	53,69
2021	57,77	64,83

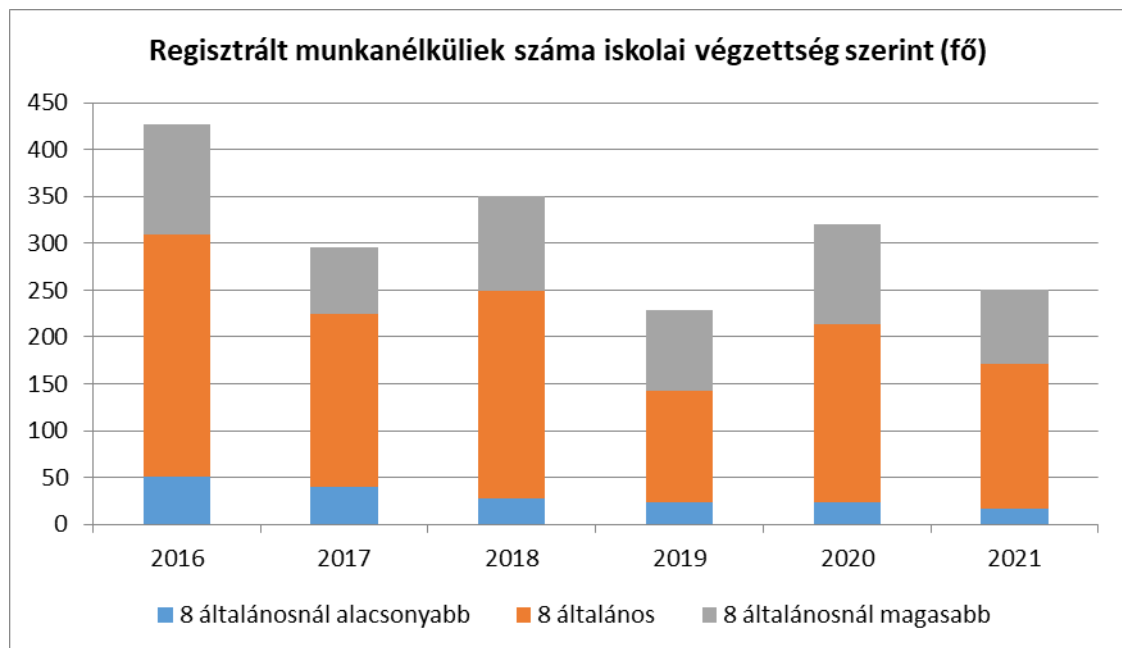
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;
A 3.2.4. sz. táblázat a regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőkre vonatkozó adatokat tartalmazza iskolai végzettség szerint. Látható, hogy 2016-tól ingadozó a település lakosságán belül az regisztrált álláskeresők száma, azonban a 2016-os adathoz képest egyértelműen csökkent a számuk. A lakosság iskolai végzettségének javulása tükrözi, hogy a településen élők tisztában vannak végzettségük, iskolázottságuk jelentőségével. Azonban fontos megemlíteni, a pályakezdők esetében sajnos nem elég az iskolai végzettség, munkatapasztalatra, gyakorlatra is szükség van, amivel egy újonnan végzett fiatal a legtöbb esetben nem rendelkezik. Az állástalanság és kilátástalanság miatt Hosszúpályiban is megfigyelhető az a jelenség, ami Magyarországra napjainkban jellemző, egyre több fiatalok vállal külföldön, elsősorban Európai Unió országokban munkát. Ahogy korábban már említésre került, az utóbbi öt évben a pályakezdők körében is jelentősen csökkent az álláskeresők száma, ugyanazon okoknál fogva, mint ami általános jelleggel igaz az álláskeresőkre. Az ő esetükben továbbra is hátrány a gyakorlat és tapasztalat hiánya.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	427	51	11,94%	258	60,42%	118	27,63%
2017	296	40	13,51%	184	62,16%	72	24,32%
2018	351	28	7,98%	221	62,96%	102	29,06%
2019	228	23	10,09%	120	52,63%	85	37,28%
2020	320	24	7,50%	190	59,38%	106	33,13%
2021	251	17	6,77%	154	61,35%	80	31,87%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.4 táblázat a regisztrált álláskeresők iskolai végzettségének megoszlását ismerteti. Az adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a munkanélküliség a legnagyobb mértékben az alacsony iskolai végzettségűeket, vagyis a 8 általános és attól kevesebb végzettségűeket érinti. A nyilvántartott álláskeresőkön belül számuk kismértékben, de növekedik, ez is tükrözi, napjainkban az iskolázatlanok elhelyezkedési esélyei egyre nehezednek. A fenti adatokat a 3.2.4. sz. ábra szemlélteti.

A fentiekben ismertetett adatokból következőképpen elmondható, hogy a település munkanélküliségének fő oka az alacsony iskolai végzettség. A fenti táblázatból jól látszik, hogy a regisztrált álláskeresők mintegy 58%-a csupán 8 általános vagy annál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezik. Az elmúlt években több felzárkóztató program indult az alacsony iskolai végzettségűek számára, ami alapvetően pozitív, viszont a teljes felzárkóztatáshoz hosszabb és kiterjedtebb képzésekre lenne szükség. Fontos lenne továbbá a nyomon követés a képzést után.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Hosszú pályában a közfoglalkoztatás feladatait a helyi önkormányzat látja el. Az alábbi 3.2.5. sz. táblázat adatai alapján megállapítható, hogy 2016-tól évről évre csökken a közfoglalkoztatási programokban részt vevők száma. Jelentős visszaesés tapasztalható a 2019. évtől, ekkor államilag kevesebb volt az ebben a formában a munkaerőpiacra bevonhatóak támogatása, a tendencia nem változott jelentősen, meglehetősen nagy számban kerülnek be továbbra is közfoglalkoztatásba állásukra várók.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	12	315
2017	332	282
2018	269	238
2019	318	212
2020	278	211
2021	220	197

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők körében a legnagyobb létszámban a 30-44 éves nők kapnak esélyt a közfoglalkoztatási programok során.

A közfoglalkoztatásban részt vevők aránya az aktív korú népességhez képest

	Közfoglalkoztatásban résztvevők személyek száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	186	5%	110	16%
2011	342	8%	239	35%
2012	159	4%	119	14%
2013	103	2,5%	NA	NA
2014	245	6%	NA	NA
2015	294	7,3%	NA	NA
2016	213	5,3%	NA	NA
2017	237	5,8%	NA	NA

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Ezek a programok nagy szerepet játszanak a szegénységben élők munkahelyhez való jutásában. Nagy számban vesznek részt a különböző programokban a helyi romák, sajnos jelentős

azoknak a lakosoknak a száma, akik kizárólag közfoglalkoztatás keretein belül jutnak álláshoz. A közfoglalkoztatásban részt vevők számát összehasonlítva az aktív korú lakossághoz megállapítható, hogy a közfoglalkoztatási programok jelentős szerepet játszanak a helyi munkanélküliség csökkentésében, azonban az ilyen formában kialakított állások csak részben tudják pótolni a település hiányzó munkahelyeit.

A nők esetében megállapítható, hogy jóval kevesebb a lehetőség a közmunkaprogramokon belül, az ott induló programok jellegüknél fogva inkább a férfiaknak, illetve a nehezebb fizikai munkát végzőknek kedveznek, ettől függetlenül sok területen kapnak lehetőséget a nők is, például intézményi konyhák, takarítás, adminisztratív munkák, ha van hozzá társítható végzettségük.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A Hosszúpályiban élő aktív korú lakosság jelentős része a községtől 18 km-re található megyeszékhelyen, Debrecenben vállal munkát, naponta ingázva a település és a város között. A legfőbb tömegközlekedési eszköznek a Volánbusz Zrt. által üzemeltetett autóbuszok tekinthetők, az ilyen formában megvalósuló közlekedés jónak mondható, igazodik a munkavállalók munkaidejéhez, a városba való átjárás kb. 30 perc. A községben a legnagyobb foglalkoztatónak az önkormányzat (a hozzá tartozó intézményekkel együtt) tartható. Sajnos a településen nem találhatóak olyan vállalkozások, melyek nagy létszámban tudnának munkahelyeket biztosítani a községben élők számára. A szomszédos településeken való munkavállalás szinte lehetetlen, hiszen a környező kisebb községek (Monostorpályi, Pocsaj) esetében is probléma a munkanélküliség.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Kimondottan a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő speciális programok sajnos Hosszúpályiban nincsenek. Vannak olyan programok azonban, amelyek ha közvetlenül nem, de közvetve kapcsolódhatnak ehhez a területhez.

Példaként lehet megemlíteni a Református Egyház vagy a Roma Kisebbségi Önkormányzat által korábban szervezett nyelvtanfolyamot, ahol nagyon kedvező díj ellenében alapszintű angol nyelvismereti tudást szerezhettek a jelentkezők. (Napjainkban nagyon fontos részét képezi az iskolázottság részeként a nyelvtudás léte és minősége is, feltehetőleg az évek során egyre fontosabbá válnak.) Az ilyen jellegű programok is nyújthatnak segítséget a fiataloknak, vagy bármilyen korosztályba tartozó álláskeresőnek.

Továbbá fontos megemlíteni, hogy a Debreceni Szakképzési Centrum rendszeresen indít különböző képzéseket, ahol az álláskereső, akár a pályakezdő fiatalok is szakmát szerezhhetnek, ezzel is növelve versenyképességüket a munkaerőpiacon.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	427	71
2017	296	29
2018	351	52
2019	228	41
2020	320	43
2021	251	32

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A Debreceni Szakképzési Centrum és a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal illetékes szervezeti egységeivel működünk együtt, hogy a településen élők a különböző lehetőségekről információt kapjanak. A Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata napi kapcsolatban áll a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Derecskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával, ezen belül annak Létavértesen működő kirendeltségével. A különböző munkaügyi és foglalkoztatási, közfoglalkoztatási segítséget ez az intézmény nyújtja az önkormányzat munkájához.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénységben élők és romák önkormányzatnál, illetve önkormányzati intézményekben történő foglalkoztatása főként a már a korábbiakban ismertetett közfoglalkoztatás keretein belül történik.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az esélyegyenlőségi program kidolgozásakor, sem pedig előtte nem volt az önkormányzatnak tudomása arról, hogy történt –e hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás során. Településünk küldetése, hogy mindenki kapjon esélyt a munkavállalásra, nemtől, kortól, etnikai hovatartozástól függetlenül.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A településen a 65 év felettek részére szervezeten működött informatikai alapismeretek elsajátítását célzó tevékenység. A programban résztvevők laptopot kaptak, és a segítők által az alapokat elsajátíthatták, így kinyílt számukra a világ, hiszen a mai világban az online kommunikáció került előtérbe (közösségi oldalak, chat, skype stb.)

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Tábla: 3.3.1.; 3.3.2.; 3.3.3.

A szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzügyi és természetbeni ellátási formák adhatóak:

- pénzügyi ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- egyes szociális rászorultságtól függő pénzügyi ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, a közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési – szolgáltatás.

Az Önkormányzat a szociális feladatainak ellátását részben állami normatívából, részben saját költségvetési forrásból biztosítja. Az állami hozzájárulás mértéke segély fajtánként különböző összegű, a normatív támogatás visszaigénylése a havonta történő kifizetések után utólag történik. Az ellátások megállapításánál minden esetben vizsgálni kell a kérelmező illetve családja jövedelmi és vagyoni helyzetét.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	427	11,55%	18	4,22%
2017	296	8,16%	25	8,45%
2018	351	9,80%	50	14,25%
2019	228	6,43%	44	19,30%
2020	320	9,21%	61	19,06%
2021	251	7,30%	67	26,69%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti, 3.3.1. sz. táblázat tartalmazza a Hosszúpályiban élő álláskeresők közül az álláskeresői segélyben részesülők adatait. Látható a már korábban említett tendencia, mely szerint évről – évre nő a munkanélküliek száma. Segélyezésben a legnagyobb számban 2021-ben részesültek, ekkor az álláskeresőknél mintegy 26,69 %-a volt jogosult az álláskeresői segélyre.

A 3.3.1 táblázatban az álláskeresői járadékban részesülők számának alakulása figyelhető meg, 2012-ben az munkanélküliek csupán 7,3 % -a rendelkezik járadékkal. A visszaesés szintén a 2012. évi törvényi változásokkal magyarázható. A konvergencia program részeként 2012. január 1-től a korábbi 270 napról 90 napra csökkent az álláskeresői járadék folyósításának ideje. A kilencven nap letelte után nem részesülhet senki támogatásban, így közmunkásként vagy a munkaerőpiacon kell munkalehetőséget találnia. 2012. évet követően folyamatosan csökkent mind az álláskeresők, mind pedig az álláskeresői járadékban részesülők száma és aránya. Ez a tendencia az elmúlt évekre is jellemző.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	274	64,17%	n.a.	-	292	68,38%
2017	180	60,81%	237	80,08%	205	69,26%
2018	195	55,56%	202	57,51%	245	69,80%
2019	82	35,96%	156	68,25%	126	55,26%
2020	132	41,25%	109	34,01%	193	60,31%
2021	90	35,86%	113	44,86%	157	62,55%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátása lehet a rendszeres szociális segély vagy foglalkoztatást helyettesítő támogatás. A 18. sz. táblázat adatai alapján jól látható, hogy a korábbiakban bemutatott segélyezési illetve támogatási formáktól jóval nagyobb –e két ellátás aránya. A rendszeres szociális segély összege 2010-ig növekedő tendenciájú volt, majd következett egy kisebb mértékű csökkenés, viszont a 2012. évre a folyamat megfordul és egy növekedési folyamat volt tapasztalható. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás esetében

növekedés tapasztalható, 2012-re a regisztrált munkanélküliek mintegy 74%-a volt jogosult a támogatás összegére.

Ezt követően mind szám szerint, mind pedig arányaiban csökkenni kezdett az ilyen jellegű támogatásban részesülő álláskeresők száma, mely nagyrészt a munkaerőpiacon bekövetkezett kedvező változásoknak tudható be elsődlegesen, vagyis megnőtt a kereslet a munkavállalókra.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	19
2018	19
2019	18
2020	19
2021	20

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	2063	1	0,48	43,82	71,55	96,56
2017	2064	1	0,48	43,80	74,22	96,03
2018	2067	3	1,45	43,73	74,99	95,94
2019	2068	1	0,48	43,71	75,39	95,89
2020	2068	2	0,97	43,62	75,87	95,84
2021	2067	1	0,48	43,54	76,20	95,74

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A 3.4.1 sz. táblázat tartalmazza a település lakásállományát. A községben a lakások építése az utóbbi években megállt, remélhetőleg a kedvező családtámogatás elősegíti a lakásépítések újbóli beindulását a településen is.

a) bérlakás-állomány

Hosszúpályiban az Önkormányzat a bérlakás állományt még 2008 előtt értékesítette.

b) szociális lakhatás

A településen nem található szociális lakásállomány.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan Hosszúpályiban nincsen.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	78
2018	n.a.	72
2019	n.a.	71
2020	n.a.	60
2021	n.a.	63

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai (villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díj, lakbér vagy az albérleti díj, közös költség) viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A 3.4.3 táblázat tartalmazza a Hosszúpályiban az elmúlt években lakásfenntartási támogatásban részesültek számának alakulását.

A szociális törvényben biztosított lakásfenntartási támogatás megszűnése után Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, hogy továbbra is biztosít ilyen jellegű támogatást a lakosoknak, a feltételek nagyrészt ugyanazok maradtak, mint a lakásfenntartási támogatás esetében volt, változás, hogy az adható havi legnagyobb összegű támogatás 6.000.-Ft lett, valamint a megállapításnál szempont lett a lakókörnyezet rendezettsége is. A támogatás települési támogatás néven létezik tovább.

f) eladósodottság

Az eladósodottság problémája elsősorban a munkanélküli lakosságot valamint az alacsony összegű ellátásban részesülő időseket fenyegeti. Ez a réteg veszítheti el házáat, lakását a leghamarabb és válhat hajléktalanná. Szerencsére Hosszúpályiban a hajléktalanság még nem okoz gondot, bár egyre nő azoknak a száma, akik lakásából a közüzemi szolgáltatók fizetés hiányában kikapcsolják a szolgáltatást. Meg kell említeni, hogy bár pontos adatok nem állnak rendelkezésre, a hátralékkal rendelkezők száma is növekedő tendenciát mutat. Az utóbbi években nőtt azoknak a háztartásoknak a száma, akik az ún. „kártyás mérőórák” felszerelése és használata mellett döntöttek.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Hosszúpályi Nagyközséghez tartozó külterületeken élők száma alacsony, arányuk az állandó lakosságon belül az 1%-ot sem éri el. Pontos adatokkal a lakásállományok vonatkozásában nem rendelkezik az önkormányzat, általánosságban elmondható, hogy a közműellátottsága az itt lévő lakásoknak eléggé alacsony szintű. A közösségi közlekedéshez való hozzáférést a Hajdú Volán Zrt. által üzemeltetett autóbuszjáratok teszik lehetővé.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Tekintettel arra, hogy jogszabály nem határozza meg a szegregált lakókörnyezet fogalmát, így Európai Uniós pályázatok meghatározását kell figyelembe venni a fogalom tisztázásakor. E szerint szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A Hosszúpályiban élő roma lakosság a településen 5 meghatározható területen él. Meg kell említeni azt is, hogy a különböző telepeken, illetve területeken élőknek eltérő az életszínvonala, keletről haladva nyugat felé egyre jobb a családok életszínvonala.

➤ Homoktelep:

A Homoktelep a község keleti, legkülső részén található, melyet a vasút választ el a település többi részétől. Itt kizárólag csak romák élnek. A házak közművesítettek, azonban arról nincsenek pontos adatok, hogy melyik családnál vannak esetleg díjtartozás miatt kikapcsolva a különböző szolgáltatások. Meg kell említeni, hogy az itt élők a helyi cigányság legszegényebb rétege. A házakhoz konyhakert rendelkezésre áll, azonban azt nem művelik, környezetük általában elhanyagolt. Az ezen a területen lévő út útalappal nem rendelkezik.

➤ Nyár utca:

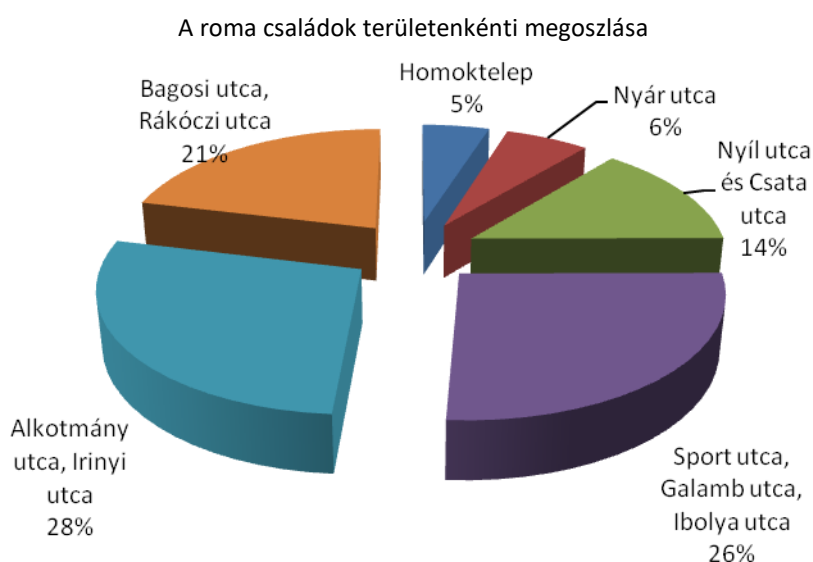
Ez az utca is a keleti részen található, a vasútvonal másik oldalán, szemben a Homokteleppel. Itt is csak romák élnek, a lakásállomány hasonló állapotú, mint a homoktelepi lakások, a házakhoz művelhető konyhakert itt is tartozik, amit a lakók nem igazán művelnek.

- Nyíl utca és Csata utca:
Ez a két utca már a településen beljebb esnek, mint a fent említett két terület. A Nyíl utcán csak romák laknak, a Csata utcán is nagy számban élnek, viszont itt fontos megemlíteni, hogy ezen a részen már magyarok is élnek. A Csata utca rendelkezik útalappal, a lakások állapota jobbnak mondható, mint az előző területeké.
- Sport utca, Galamb utca, Ibolya utca:
Ezek az utcák a település középső részében találhatóak, és itt is elkülönülve, csak romák élnek. Útalap van, a házak állapota jónak mondható.
- Alkotmány utca, Irinyi utca:
A település nyugati részén, a hosszúpályi cigány társadalom jobb színvonalán élők laknak ezeken az utcákon. Aszfalozott út van és a lakások állapota is jó.
- Bagosi utca, Rákóczi utca:
A Bagosi utca a település egyik főútja, fontos megemlíteni, hogy itt és a Rákóczi utcán is már a társadalomba beolvadva élnek a romák, a magyar lakókkal együtt. Ez a két utca tehát nem tekinthető szegregált területnek, viszont a cigány társadalom elhelyezkedése miatt fontos volt ismertetésük.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A fent említett területeken, illetve utcákon élő roma családok száma a következőképpen alakul:

- Homoktelep: 16 család
- Nyár utca: 20 család
- Nyíl utca és Csata utca: 45 család
- Sport utca, Galamb utca, Ibolya utca: 85 család
- Alkotmány utca, Irinyi utca: 90 család
- Bagosi utca, Rákóczi utca: 69 család

A fenti, ábrán is jól látható, hogy a legnagyobb számban a község középső és nyugati részén élnek a helyi romák. Pontos, számszerű adatok nem állnak rendelkezésre a különböző szegregátumokban lakók életkörülményeire vonatkozóan, viszont az megállapítható, hogy a legnagyobb szegénységgel a település keleti területén élők (Homoktelep, Nyár, Nyíl utca) súlytottak.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A fentiekben ismertetettek alapján a leginkább szegregációval veszélyeztetett területek a Homoktelepi rész, a Nyár utca, a Nyíl utca, valamint a Sport, Galamb és Ibolya utcák.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Településünkön az önkormányzati feladatok tekintetében az egészségügyi alapellátás 2 egyes házi orvosi körzet és 2 fogorvosi körzettel biztosított. A házi orvosok hétfőtől-péntekig rendelési időben kereshetőek fel, a hétvégi és a hétközi rendelési időn kívüli ügyeleti ellátást pedig az Országos Mentőszolgálat biztosítja.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	2	0	0	1	n.a.	n.a.
2017	2	0	0	1	199	48,67
2018	2	0	0	1	209	49,00
2019	2	0	0	1	113	26,66
2020	2	0	0	1	176	26,43
2021	2	0	0	1	200	26,86

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A különböző prevenció szűrésekre a lakosság figyelmét egyrészt a helyi védőnők hívják fel, másrészt az orvosi rendelőkben, a gyógyszertárban és a különböző intézményekben (polgármesteri hivatal, óvoda, iskola) kihelyezett plakátok, ismeretterjesztő anyagok is ezt a célt szolgálják. A településen meghatározott időközönként szemészeti és nőgyógyászati szűrővizsgálatok történnek, ezek az ellátások ingyenesek, mindenki számára hozzáférhetőek.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Helyben nincsen lehetőség az ilyen jellegű ellátásra, azonban fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférésre lehetőség Debrecenben rendelkezésre áll.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés az önkormányzat intézményeiben megoldottak, a gyermekek nyári étkeztetése vásárolt szolgáltatásként megoldott, melyet az önkormányzat normatív támogatásból finanszíroz.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A községben a sportolás, a különböző sportprogramokhoz való hozzáférést minden korosztály számára az általános iskola, valamint a helyi sportegyesülete (Hosszúpályi Sportegyesület) biztosítják. Ezen kívül a településen két nyilvános kondipark került átadásra 2020 júniusában, így a közösség használhatja a kültéri kondiparkot.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális törvény értelmében meghatározott kötelező alapellátási formákat (étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés és nappali ellátás) az önkormányzat megvalósítja. A helyi Szociális Szolgáltató Központ, a Családsegítő Szolgálat, a

Gyermekjóléti Szolgálat, és egy fő tanyagondnok is közreműködik a házi segítségnyújtás, étkeztetés, családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása valamint az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosításában.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

A településen a családsegítő szolgálat munkatársai, a helyi rendőrs munkatársai, a védőnők próbálják a drogok veszélyeire felhívni az érintettek figyelmét.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata hátrányos megkülönböztetésről, illetve az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nem szerzett tudomást, nem rendelkezik adattal.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Ebben az esetben sem állnak rendelkezésre konkrét adatok, viszont fontos kiemelni azt, hogy a különböző ellátások megállapítása esetén fokozott figyelem van biztosítva arra, hogy ténylegesen a leghátrányosabb helyzetben élőknek legyen megítélve az ellátás, ekkor nagy szerepet játszanak a környezettanulmányok.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	378000
2017	378000
2018	378000
2019	252000
2020	126000
2021	126000

Forrás: Önkormányzati adat

A településen 2016 óta működik népkonyha, ahol hétköznap melegételt osztanak a részszorulóknak, naponta közel száz adag étel kerül kiosztásra.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

A településen egész évben különböző kulturális programok, rendezvények kerülnek megvalósításra. Példaként lehet megemlíteni a nemzeti napokon történő koszorúzási és megemlékezési ünnepségeket, a nők napját, az anyák napi ünnepséget, az idősek napját, a húsvéti és karácsonyi ünnepségeket. Minden évben megrendezésre kerül általában július hónapban a falunapi rendezvénysorozat, amely egy egész hétvégén keresztül tart és minden korosztálynak tartogat érdekes műsorokat. Ezek a programok általában a Bem József Művelődési Házban kerülnek megrendezésre, ebben az épületben található a helyi könyvtár is, ahol nemcsak kölcsönzésre, olvasásra van lehetőség, hanem számítógépek és internet is a rendelkezésre áll.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	nem	2 352	2

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Etnikai konfliktusok a településen előfordulnak. A konfliktusok jelentősebb része a magas számú bűncselekmények miatt történik, melyeket nagy létszámban követnek el roma személyek, sőt magas a kiskorú elkövetők száma is. Sok esetben nem történik feljelentés a különböző bűnesetek (leginkább lopások) kapcsán, mert kiskorúakkal szemben nem igazán van lehetőség az igazságszolgáltatási eljárásra. Az ilyen jellegű problémák megoldásában nagy szerepe van a Nemzetiségi Önkormányzatnak, ahol az ott dolgozó munkatársak személyesen felkeresik a problémát okozó személyeket, kiskorú esetében a családot és próbálnak segítséget nyújtani a különböző gondok, felmerülő esetek, problémák megoldásában.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A községben működik a Hosszúpályiért Közalapítvány, melynek célja, hogy összefogja a lakosságot a település szebbé tételére, a helyiek életminőségének javítása, továbbá feladatának tekinti a történelmi hagyományok ápolását, oktató-nevelő munka segítségét, kirándulások támogatását, kulturális és sporttevékenység feltételeinek biztosítását, a különböző adományait ezekre a célokra fordítják. Meg kell említeni, hogy a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet rendszerességgel juttat a rászoruló családoknak, idős személyeknek élelmiszer-csomagokat. A már korábban is említett Falunapok során a különböző programok, illetve azok tárgyi feltételei biztosításában nagy szerepe van a helyi vállalkozók, polgárok támogatásának, hozzájárulásának, adományainak.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Hosszúpályi településen a legnagyobb számban a roma nemzetiséghez tartozók élnek, így a Roma Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett programok, melyek a kulturális identitásuk megőrzését biztosítják. Valamint a Roma Nemzetiségi Óvoda, már a kisgyermekkorai neveléstől lehetőséget ad arra, hogy a nemzetiségi identitásukat erősítsék a gyermeke és az őket a nemzetiségiben beírató szülei. A Roma Nemzetiségi Óvoda gyermekei a települési szintű rendezvényeken saját kultúrájuk mentén összeállított programokkal lépnek fel, ezzel is bemutatva, őrizve hagyományaikát.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A lakossági önszerveződések általában valamilyen jótékonyági ügy mögé tudnak felsorakozni. A legnagyobb ilyen megmozdulás az orosz-ukrán háború kitörésekor volt tapasztalható, amikor adománygyűjtés, emberek befogadás, támogatása miatt megmozdult a lakosság.

Az önszerveződések több esetben formális szervezetté válnak és civil szervezetként folytatják az önkéntes tevékenységet (kultúra, sport) területén általában.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi Nemzetiségi Önkormányzatnak nagy szerepe van a településen. A települési önkormányzattal folyamatos, együttműködő, egymást segítő kapcsolatban áll. Már az előzőekben ismertetett szerepe a különböző konfliktusok megoldásában nagy jelentőségű. Ezen kívül különböző programokkal próbálja segíteni a cigány családok életét, boldogulását. Példaként lehet említeni, hogy az iskolázatlanság csökkentése érdekében tanfolyamokat szerveznek (informatikai és nyelvtanfolyam, OKJ-s savanyító tanfolyam). A rászoruló, de jól teljesítő iskolások részére jutalmakat adnak, Mikulás napon csomagokat osztanak, nyáron olyan kirándulásokat és táborokat szerveznek, ahová egyébként a hátrányos helyzetű gyermekek nem jutnának el.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a munkanélküliségben szenvedő lakosság aránya	Különböző foglalkoztatási lehetőségek, illetve ehhez kapcsolódó programok, pályázatok keresése
A munkanélküliség legfőbb okaként említendő az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők magas száma	Képzési lehetőségek, pályázatok keresése a probléma megoldása érdekében
A lakosság helyzetéről meglévő adatok hiányosak	Adatgyűjtés során pontos és részletes adatokat tartalmazó adatbázis létrehozása
Szegregátumok megléte	Lehetőségek kutatása a szegregátumok terjedése megakadályozásának érdekében

Magas bűnözés, ezzel kapcsolatos feszültségek	Már a fiatal korosztálynak előadások tartása a rendőri szervekkel közreműködve, iskolarendőri program

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekek korú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 921	2 986	5907	49,45%	50,55%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			221	3,74%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	554	556	1110	9,38%	9,41%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	105	108	213	1,78%	1,83%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- Pénzügyi és természetbeni ellátások:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
 - a gyermektartásdíj megelőlegezése,
 - az otthoneremtési támogatás,
 - a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - a gyermekjóléti szolgáltatás,
 - a gyermekek napközbeni ellátása,
 - a gyermekek átmeneti gondozása.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
 - az otthont nyújtó ellátás,

- az utógondozói ellátás,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
 - a védelembe vétel,
 - a családbafoogadás,
 - az ideiglenes hatályú elhelyezés,
 - az átmeneti nevelésbe vétel,
 - a tartós nevelésbe vétel,
 - a nevelési felügyelet elrendelése,
 - az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
- a fővárosi főjegyző,
- a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- a helyettes szülő, nevelőszülő,
- a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátott jogi képviselő,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	35	n.a.
2017	36	n.a.
2018	53	n.a.
2019	68	233
2020	70	233
2021	81	199

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A védelembé vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembé vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyermeket védelembé kell venni.

A gyermekjóléti szolgálat védelembé vételi javaslatát minden esetben megelőzi egy esetkonferencia. Az esetkonferencia célja, hogy az adott eset továbbvitele szempontjából fontos szereplők részvételével közösen végiggondolni, ki mit tud tenni az adott probléma enyhítése, megoldása érdekében. Résztvevői a gyermek(ek), a család, a gyermekkel, családdal foglalkozó szakemberek, a gyermekkel foglalkozó szociális munkás.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint állapítja meg. A jogosultság megállapításánál a jövedelmi és vagyoni helyzetek feltárása szükséges.

Az alábbi táblázat tartalmazza, hogyan alakult a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma az elmúlt években. Az utóbbi években enyhe csökkenés figyelhető meg a jogosultak számában.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	760
2018	717
2019	661
2020	602
2021	634

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Gyermek jogán járó helyi juttatás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény illetve a rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény, valamint óvodáztatási támogatás. A fenti. táblázat alapján megállapítható, hogy a rendkívüli kedvezményekben részesülők száma alacsony, az óvodáztatási támogatás adatait pedig a 4.1.4. táblázat tartalmazza. Látható, hogy számuk évenkénti változást mutat, a legnagyobb számban

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	15	23	38
2017	14	19	33
2018	15	16	31
2019	11	17	28
2020	15	15	30
2021	15	14	29

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek egészséges fejlődésének alapvető feltétele az megfelelő minőségű, rendszeres étkezés. Sajnos a szegénységben élő gyermekek közül nagyon sokan otthon, a saját családi környezetben nem jutnak hozzá az alapvető mennyiségű és minőségű táplálékhoz. Éppen ezért kap nagy jelentőséget a különböző intézményekben a közétkeztetés, illetve a nyári hónapokban a nyári étkeztetés is. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők térítésmentesen vehetik igénybe az étkezést az óvoda és az iskola intézményében. A 4.1.4 sz. táblázat tartalmazza az erre vonatkozó számadatokat, látható, hogy 2016 – től folyamatosan nőtt az ingyenes

étkezésben részesülők száma. A nyári szünet mellett a tavaszi, őszi és téli szünetben is biztosított az ebéd az iskolába járó gyerekek számára.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Településünkön nem élnek magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Településünkön élő állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekekről nincs adatunk, információnk.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A 3.5 fejezetben ismertetésre kerültek a szegregátumok jellemzői, melynek alapján egyértelműen kijelenthető, hogy a legrosszabb, leghátrányosabb körülmények között élő gyermek a Homoktelep, a Nyár és a Nyíl utcák roma családjaiból kerülnek ki. Sajnos pontos számszerű adatok nem állnak rendelkezésre, hogy ezeken a területeken hány és pontosan milyen körülmények között élő gyermek él.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

b) 4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	3	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	3	n.a.	-
2019	3	n.a.	-
2020	3	n.a.	-
2021	3	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Hosszúpályiban a védőnői szolgálatot három védőnő látja el, a település három körzetre van osztva, meghatározott gyermeklétszámmal. A gyermekek száma kismértékű csökkenést mutat az elmúlt években, ezzel magyarázható az egy védőnőre jutó gyermeklétszám csökkenése. Látható, hogy 2012-ben már 10,5 %-kal volt kevesebb a 2008-as létszámhoz képest.

2012-ben a védőnői szolgálat által fokozottan gondozott 0 – 6 éves gyermekek száma 195 fő volt, pontos adat nem áll rendelkezésre arról, hogy ebből mennyi a roma gyermekek létszáma. A problémák általában a következőkre vezethetők vissza: a gyermekeket kis létszámban viszik el különböző vizsgálatokra, a leleteket nagyon nehéz a szülőktől beszerezni.

Az elmúlt években az egy védőnőre jutó ellátott gyermekek száma nőtt, ami komoly terhet ró a védőnőkre.

- c) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	2	0	0	n.a.	n.a.
2017	2	0	0	n.a.	n.a.
2018	2	0	0	n.a.	n.a.
2019	2	0	0	n.a.	n.a.
2020	2	0	0	n.a.	n.a.
2021	2	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen külön gyermekorvos nincs, a gyermekek egészségügyi ellátását a háziorvos látja el. A napi betegforgalom keretén belül kb. 15 – 20 gyermek (0-14 éves) vizsgálata történik meg. A feltárt betegségek nagy változatosságot mutatnak, főként felső légúti megbetegedések, de bőrgyógyászati esetek is gyakran előfordulnak. A betegségek esetleges okai a következők lehetnek: szülői elhanyagolás, gondatlan ápolás, egészségügyi ismeretek hiánya, anyagi problémák és jelentős az elégtelen illetve helytelen táplálkozásra visszavezethető esetek száma is.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen az óvoda külön nem rendelkezik gyógypedagógiai csoporttal, viszont a gyermekek korai fejlesztése, rehabilitációja megoldott.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Hosszúpályiban a gyermekjóléti alapellátások az óvoda és az általános iskola formájában biztosítottak. Gyermekek és családok átmeneti otthona a településen nincs, viszont Debrecenben több helyen is elérhetőek a rászorulókat részére. (Például: DMJV Reménység Otthona Családok Átmeneti Otthona – Mester utca 30., Debreceni Szegényeket Támogató Alapítvány Családok Átmeneti Otthona – Nap utca 4.)

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	6	6
2019	6	6
2020	6	6
2021	6	6

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	-	-	-	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-	-	-	-
2018	-	-	-	-	6	6	6	6
2019	-	-	-	-	6	6	6	6
2020	-	-	-	-	6	6	6	6
2021	-	-	-	-	6	6	6	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzat

2018 novemberétől a településen mini bölcsőde működött 6 fővel, igény mutatkozott a szolgáltatásra, így az önkormányzat, mint fenntartó 24 férőhelyes bölcsőde építésre pályázott. A bölcsőde épülete 2022-ben elkészült a szükséges engedélyek megszerzését követően, 2023. januártól már az új bölcsőde épületben kezdődött meg a nevelőmunka.

f) gyermekvédelem;

Hosszúpályiban működő gyermekjóléti szolgálat szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el, folyamatosan figyeli a községben élő gyermekek életét, a panaszok orvoslása érdekében különböző intézkedéseket tesz.

Településünkön jelzőrendszer működik, melynek célja a problémák időben történő felismerése, és azok mihamarabbi enyhítése, megoldása. A veszélyeztetettség megelőzése érdekében a települési veszélyeztetettséget észlelő - és jelzőrendszer tagjai, valamint más intézmények, szervezetek 2017 – ben 462 alkalommal éltek jelzési kötelezettségeikkel.

A jelzések alapján a következő probléma típusokba sorolhatóak a jelzett veszélyeztető okok:

- gyermeknevelési probléma: 35 eset
- anyagi probléma: 7 eset
- családi konfliktus: 39 eset
- szülői elhanyagolás: 166 eset
- szülők vagy a család életvitele miatti probléma: 117 eset

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A helyi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál rendelkezésre állnak a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások köre, amelyek a gyermekek veszélyeztetettsége esetén igénybe vehetőek, például anya és gyermekotthonok, családok átmeneti otthonának elérhetőségei. Fellépő krízishelyzet esetén a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat szakemberei megteszik a szükséges intézkedéseket a probléma megoldásának minél hamarabbi érdekében.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen az óvodai és az iskolai nevelési feladatokon belül valósul meg a gyermekek mozgáshoz való hozzáférése. Ezen kívül a különböző sportegyesületek által szervezett sportprogramokon a gyermekek igény szerint részt vehetnek.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A gyermekétkeztetésre vonatkozó adatok a 4.1.4. táblázatban már ismertetésre kerültek. Az ingyenes tankönyvcsomagban részesülők száma szintén a 4.1.4. táblázatban szerepelnek. Látható, hogy az ellátásban részesülők száma hol csökkenő, hol növekedő tendenciát mutat, 2012-ben 472 gyerek kapott ingyen tankönyvet, ami az iskolai tanulók mintegy 85%-át jelenti.

A tendencia ezt követően sem változott, nagyságrendileg ugyanannyi gyermek veszi igénybe ezt a szolgáltatást.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településen működő intézményekben a szegregáció nem mutatkozik, a szervezett programokon az elérő kultúrájú vagy hátrányos helyzetű gyermekek egyaránt részt vehetnek.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzatának nincsen tudomása a hátrányos megkülönböztetésről.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A különböző ellátások megállapításakor előnyt élveznek a jogosultságra a halmozottan hátrányos gyerekek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	225	133	59,11
2017	247	84	34,01
2018	240	147	61,25
2019	248	135	54,44
2020	229	102	44,54
2021	221	99	44,80

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	239	51,18
2017	n.a.	271	60,49
2018	n.a.	243	57,18
2019	n.a.	223	51,86
2020	n.a.	212	48,62
2021	n.a.	190	44,71

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A törvény szerint hátrányos helyzetűnek (HH) az a gyermek, tanuló, akinek a családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította. Halmozottan hátrányos helyzetűek (HHH) pedig azok a gyermekek, akiknek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította és a gyermek felügyeletét ellátó szülője maximum az általános iskola 8. évfolyamát fejezte be sikeresen. A HH, a HHH és a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásáról a nevelési és oktatási intézményekben pszichológus és gyógypedagógus gondoskodik.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar						

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	82	482
2017	374	263
2018	483	156
2019	544	57
2020	456	117
2021	479	117

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermeklétszám csökkenésének megfelelően természetesen az iskolai tanulók létszáma is csökken.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A személyi feltételek a törvényi előírásoknak megfelelnek, ugyan sem az óvodában, sem az iskolában nem foglalkoztatnak pszichológus szakembert, viszont a Családsegítő és Gyermekegészségügyi Szolgálaton keresztül igénybe vehető a pszichológiai szolgáltatás.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	10	255	2	225	0	0	23
2017	n.a.	10	257	2	247	0	0	25
2018	n.a.	11	270	2	240	0	0	22
2019	n.a.	11	270	2	248	0	0	23
2020	n.a.	11	270	2	229	0	0	21
2021	n.a.	11	270	2	221	0	0	20

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	3	26	2	17,96	0,21
2017	2	24	2	18,67	0,45
2018	2	23	2	18,48	0,24
2019	2	23	2	18,70	0,23
2020	2	23	2	18,96	0,00
2021	1	22	2	19,32	1,18

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	59
2017	50
2018	54
2019	49
2020	56
2021	59

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Szegregáció a településen lévő oktatási és képzési intézményekben nem tapasztalható.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Nem állnak rendelkezésre adatok arról, hogy eltérések az oktatási intézmények hatékonyságában lennének.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az oktatási és nevelési intézmények folyamatosan részt vesznek az Integrációs Pedagógiai Rendszerben, ami a HH és a HHH gyermekek nevelésének és oktatásának elősegítését célozza.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	274
2017	n.a.	n.a.	n.a.	397
2018	n.a.	n.a.	n.a.	341
2019	n.a.	n.a.	n.a.	345
2020	n.a.	n.a.	n.a.	269
2021	n.a.	n.a.	n.a.	233

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekekre vonatkozó adatbázis hiányos	Adatgyűjtés és megfelelő adatbázis létrehozása
Nagyon magas a hátrányos helyzetű gyermek száma	Különböző képzések a szülők hatékony munkaerő-piaci integrációjának elősegítése érdekében
Jelentős a nem megfelelő szülői magatartás, elhanyagolás mértéke	Előadások, bemutatók, tájékoztatások tartása a problémás családok részére a gyermeknevelésről, annak fontosságáról

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőekkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőekkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőekkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A foglalkoztatási, illetve munkaerő-piaci ellátásokról, szolgáltatásokról ld. a 3. 3. pontot.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott állás keresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	12,31	8,22	10,27%
2017	7,86	6,58	7,22%
2018	8,71	8,67	8,69%
2019	5,21	6,26	5,74%
2020	7,91	8,25	8,08%
2021	5,65	7,22	6,44%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	71,9	39,74
2017	52,7	47,44
2018	52,14	46,45
2019	57,46	55,73
2020	63,44	53,69
2021	57,77	64,83

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	427	71
2017	296	29
2018	351	52
2019	228	41
2020	320	43
2021	251	32

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az Önkormányzatnak nem állnak rendelkezésre adatok a képzési programokban részt vevő nők számáról.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Ahogy már a korábbi fejezetben ismertetésre került, Hosszúpályiban nagyon magas azok aránya, akik csupán 8 általános vagy annál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkeznek. Pontos adat arról nem áll rendelkezésre, hogy mennyi a nők aránya ezen a csoporton belül. Elhelyezkedésük esélye nagyon alacsony, általában közfoglalkoztatáson belül vagy nyári idegymunkák idején van lehetőségük a munkavállalásra.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomása az Önkormányzatnak.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Tábla: 5.2.1.; 5.2.2.a) és 5.2.2. b);

A 4.4 – es fejezetben már ismertetésre kerültek a helyi óvodára vonatkozó ellátási és nevelési adatok. Helyhiány miatt nem került elutasításra egy gyermek sem.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A 0 – 3 éves gyermekek létszáma csökkenő mértékű, ezzel párhuzamosan csökken az átlagos gyermeklétszám is. Probléma a településen, hogy a fiatal roma közösséghez tartozó lányok még mindig nagyon korán vállalnak gyermeket.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Pontos adatok nem állnak rendelkezésre a családon belüli erőszakról, ugyanis a bejelentett esetek nem tükrözik a valóban megtörtént esetek számát. A családsegítő szolgálat kb. 30 olyan esetről tud, melyet családi konfliktusok okoztak. A gyermekek legtöbbször csak tanúi, nem elszenvedői az erőszakos cselekedeteknek, azonban ez is súlyos pszichés problémákhoz és magatartászavarokhoz vezethet.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A helyi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál rendelkezésre állnak a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások köre, amelyek a gyermekek veszélyeztetettsége esetén igénybe vehetők, például anya és gyermekotthonok, családok átmeneti otthonának elérhetőségei. Fellépő krízishelyzet esetén a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat szakemberei megteszik a szükséges intézkedéseket a probléma megoldásának minél hamarabbi érdekében.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Jelenleg a helyi képviselő testületnek 3 hölgy tagja van, ami magasabb arányú a korábbi képviselő – testületekben való arányhoz képest. Több helyi civil szervezet és önszerveződés női vezetéssel bír, a nők tevékeny részt vállalnak a közéletből.

További adatok a nők helyi közéletben való szerepvállalásáról nincsenek.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Csak nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Hosszúpályiban nem jellemzőek. A különböző, eddigiekben is ismertetett problémák nemre való tekintet nélkül érintik a lakosságot (munkanélküliség, alacsony jövedelmek, iskolázatlanság stb.) Nem érzékelhető a nőket ért hátrányos megkülönböztetés, ezért annak felszámolására kezdeményezés nem jött létre.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen élő nők helyzetéről meglévő adatok hiányosak	Adatgyűjtés során egy mérhető statisztikai adatokkal rendelkező adatbázis létrehozása
Magas a fiatal anyák (főleg a romák körében) száma	Különböző előadások, tájékoztatások tartása a

	családtervezés témájával kapcsolatban
Nők csoportjánál is magas munkanélküliség	Különböző programok, foglalkoztatási lehetőségek keresése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	755	1 127	66,99%
2017	763	1 118	68,25%
2018	789	1 120	70,45%
2019	808	1 110	72,79%
2020	822	1 117	73,59%
2021	872	1 140	76,49%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 6.1.1. tábla tartalmazza a 65 év feletti lakosok számát. A 65 év feletti lakosok száma emelkedő tendenciát mutat.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	452	702	1154
2017	428	679	1107
2018	421	669	1090
2019	412	657	1069
2020	407	653	1060
2021	402	641	1043

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	16	0	301	469	6	63	n.a.
2017	14	0	286	460	4	59	10
2018	15	0	288	463	5	54	10
2019	17	0	293	471	4	49	10
2020	15	0	293	480	4	43	11
2021	13	0	299	483	3	43	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A fenti 6.1.2. táblázat a nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők számát kívánja ismertetni. Nyugdíjas ellátásban részesülők száma csökkenő tendenciájú, 2016-hoz képest növekedés volt tapasztalható 2021-re. A nyugdíjban részesülő nők száma magasabb a férfiakénál, hiszen az idős nők népességén belüli aránya is nagyobb mértékű.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		Fő összesen	427	296	351	228	320
41-45 év (TS 042)	Fő	50	35	37	27	39	18
	%	11,71%	11,82%	10,54%	11,84%	12,19%	7,17%
46-50 év (TS 043)	Fő	57	45	35	25	33	29
	%	13,35%	15,20%	9,97%	10,96%	10,31%	11,55%
51-55 év (TS 044)	Fő	46	24	35	19	32	30
	%	10,77%	8,11%	9,97%	8,33%	10,00%	11,95%
56-60 év (TS 045)	Fő	49	34	40	23	32	24
	%	11,48%	11,49%	11,40%	10,09%	10,00%	9,56%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8	17	27	33	45	50
	%	1,87%	5,74%	7,69%	14,47%	14,06%	19,92%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Kimondottan Idősek képzésére illetve a foglalkoztatásaik lehetőségére programok a településen nem biztosítottak. Már korábban említésre került, hogy a községben különböző tanfolyamok kerültek megszervezésre, (számítástechnikai, nyelvtanfolyam) melyen korosztálytól függetlenül bárki részt vehetett. Sok esetben azok az idősek, akik korukhoz képest jó egészségi állapotnak örvendnek, szívesen vállalnának munkát, azonban nagyon kevés annak a lehetősége, hogy el is tudnak helyezkedni ilyen nagymértékű munkanélküliség mellett.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.
Nem áll rendelkezésre adat a hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatban.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	755	7	89	157
2017	763	3	105	155
2018	789	1	96	136
2019	808	1	111	137
2020	822	8	109	121
2021	872	8	92	121

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen az idősek egészségügyi ellátását a két fő házi orvos látja el, szakorvosi ellátások nincsenek, a legközelebbi szakorvosi ellátások Debrecenben vagy Létavértesen érhetőek el. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény szerint az alapellátásokat a Szociális Szolgáltató Központ látja el.

Az idős korúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező idős korú személyek részére nyújtott támogatás, az erre vonatkozó adatokat a 6.1.3. táblázat tartalmazza. Az ellátásban részesülők száma folyamatosan növekedik, 2012-ben majdnem háromszorosa volt a 2008. évinek.

Az idős korúak járadékának megállapítása 2013. évtől kormányhivatali hatáskörbe tartozik, ezért ezek számáról nem rendelkezünk információval.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A Bem József Művelődési Házában rendezett programokon térítésmentesen vehetnek részt a lakosok, ezen kívül községi könyvtár is működik a községben. A helyi Nyugdíjas Egyesület tagjai által szervezett Népdalkör rendszeresen tart fellépéseket.

c) idősek informatikai jártassága;

Nem áll rendelkezésre adat az idősök informatikai jártasságával kapcsolatban. HETEK program.

d) a generációk közötti programok.

A generációk közötti programok közzé sorolható, hogy a helyi általános iskola tanulói és az óvodában, bölcsődébe járó gyermekek nemzeti ünnepek alkalmával a Szociális Szolgáltató Központban élő idős embereknek ünnepi műsort szoktak előadni.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Kimondottan az időseket célzó programok nem kerültek megszervezésre, a különböző események, műsorok, programok bármelyik korosztály számára elérhetőek. Az idősök világnapja alkalmából minden év őszén a 65. év feletti lakosok meghívást kapnak a Bem József Művelődési Ház dísztermébe, ahol az időseket köszönti a települési önkormányzat. A program keretében a helyi általános iskola diákjai és az óvodások műsorral készülnek, valamint előadóművészek szórakoztatják a közönséget.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hiányosan állnak rendelkezésre adatok az idős lakosság helyzetével kapcsolatban	Adatgyűjtés és megfelelő adatbázis létrehozása
Növekedő létszámú idős népesség miatt nő az ellátást, segítséget igénylők száma	Szociális Szolgáltató Központ bővítése (férőhelyek, dolgozók) – pályázat keresése
Idősök képzéseinek, foglalkoztathatóságának illetve lehetőségeinek hiánya	Különböző programok (képzés, foglalkoztatás) keresése az idősebb korosztály részére

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A fogyatékos emberek a magyar társadalom leghátrányosabb helyzetű csoportjai közé tartoznak, hiszen a fogyatékos személyek jelentős részének helyzetét nem csupán saját egészségi állapota, hanem a társadalmi előítéletek, valamint az akadálymentesség hiánya is jelentősen nehezíti.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Hosszúpályiban sajnos a fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre olyan statisztikai adatok, amelyek alapján reális képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a jövőben szükséges egy olyan átfogó felmérés elvégzése, amelyből kitűnik a településen fogyatékossgal élő személyek száma, jellemzői, problémái. Ezt követően feladatunk olyan környezet működtetése, hogy a fogyatékossgal élő személyek is egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi élet valamennyi területén

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	107	139	246
2017	103	134	237
2018	89	128	217
2019	77	111	188
2020	70	107	177
2021	62	93	155

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Az Önkormányzatnak nincsen arra vonatkozó adata, hogy milyen a fogyatékos személyek foglalkoztatásának lehetősége a településen, bár általánosságban elmondható, hogy a munkához

való jutásukra csekély az esély. Debrecenben azonban vannak olyan szervezetek, (pl. Egyesület a Sérült Emberekért) amelyek tudnak segítséget illetve tájékoztatást nyújtani a munkavállalási lehetőségekkel kapcsolatban.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A települési önkormányzat hirdetőtábláján rendszeresen kikerül a hirdetés, mely szerint a PIREHAB a fogyatékkal élő munkavállalók részére kínál különböző munkalehetőségeket.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincsen tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről a településen.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Nem áll rendelkezésre adat a kérdéssel kapcsolatban.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az Önkormányzatnak sajnálatos módon nincsen nyilvántartása arra vonatkozóan, hogy a pénzbeli illetve a természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert itt a szociális rászorultság az elsődleges. Ebből az okból kifolyólag a fogyatékkal élő személyekre vonatkozó adataink nagyon hiányosak.

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen házi orvosi és fogorvosi ellátás valamint a védőnői szolgálat helyben elérhető. Az utóbbi években több alkalommal szűrőbuszok adtak lehetőséget a

lakosoknak, hogy helyben egészségügyi szűréseken (pl: nőgyógyász, bőrgyógyász, szemészet stb.) vegyenek részt. Rehabilitációs ellátások tekintetében a NEAK finanszírozásával gyógytornász megy házhoz azokhoz, akinek felépüléséhez szükséges a gyógytorna, valamint Létavértesen a Léta-Med Létavértesi Kistérségi Járóbeteg Szakellátó és Szolgáltató Nonprofit Zrt.-hez beutalóval fordulhatnak a betegek a rehabilitációs ellátások igénybevétele miatt.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A település közintézményeinek közlekedési akadálymentesítése a következő intézményekben biztosított: polgármesteri hivatal, orvosi rendelő, művelődési ház. Ezen kívül a posta és takarékszövetkezet akadálymentesítése is biztosított.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Szabadtéri programok esetében a megközelíthetőséggel nincsen probléma, viszont az információs és kommunikációs akadálymentesítettség nem megoldott. A lakóépületek akadálymentesítésére vonatkozóan nincsenek adatok.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Nincsen adat a kérdésre vonatkozóan.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A település központjában a járdákon biztosított az akadálymentesség, viszont több utcán a járdák elöregedése miatt nem mindenhol lehet akadálymentesen közlekedni.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen speciálisan fogyatékosokat ellátó intézmény nincsen, viszont Hosszúpályitól legközelebb Debrecenben találhatóak ilyen feladatot ellátó intézmények. (Például Kiskorú Fogyatékosok Otthona és Nappali Intézménye, Fogyatékkal Élők Nappali Intézménye.)

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Előnyben részesítéssel kapcsolatosan nem áll rendelkezésre adat.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen nem jellemzőek, a művelődési ház akadálymentesen megközelíthető, így az ott szervezett programokon a mozgásukban korlátozott lakosok is részt tudnak venni.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A Mozgáskorlátozottak Hajdú-Bihar Megyei Egyesülete alkalmanként fogadóórákat tart a művelődési házban, ahová problémáikkal fordulhatnak az érintettek.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem állnak rendelkezésre adatok a fogyatékosok lakhatási, egészségügyi, jövedelmi helyzetével kapcsolatban	Adatgyűjtés során egy mérhető statisztikai adatokkal rendelkező adatbázis létrehozása
A település különböző részein nem alkalmasak a járdák akadálymentes közlekedésre	Az előregedett járdaszakaszok folyamatos megfelelő felújítása
Közintézmények, intézmények akadálymentesítésének bővítése	Akadálymentesítés – pályázatok keresése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen több civil szervezet működik:

- Az Irinyi József Általános Iskoláért Alapítvány
- Csontváry Egyesület
- Hosszúpályi és Környéke Vállalkozói Egyesület
- Hosszúpályi Galamb- és Kisállattenyésztők Egyesülete
- Hosszúpályi Jövőjéért Egyesület
- Hosszúpályi Kultúrájáért Alapítvány
- Hosszúpályi Polgárőr Egyesület
- Hosszúpályi Sportegyesület
- Hosszúpályiért Közalapítvány
- Konyár-Sóstói Horgász- és Természetvédő Egyesület
- Liget Vadásztársaság Hosszúpályi

- Mosolyország Alapítvány
- Napsugár Segítő Egyesület
- Reményteljes Ember Alapítvány

Közülük fontos megemlíteni a Hosszúpályiért Közalapítványt, melynek célja, hogy Hosszúpályi lakosságát összefogja a helyiek életminőségének javítása érdekében, ápolja a helyi hagyományokat, az oktató – nevelő munkát segítse, ezeken kívül kirándulásokat támogat, kulturális és sporttevékenységek feltételeit biztosítja. A Reményteljes Ember Alapítvány elsősorban a cigány lakosság körében keresztény missziós munka végzésének elősegítésére, a szegénységben szenvedő esetek, hátrányos helyzetűek, méltóságukat elvesztő emberek támogatására szerveződött. A Hosszúpályi Jövőjéért Egyesület a hátrányos helyzetben élők felzárkóztatásának segítésére, a munka világából kiszakadt egyének oktatásával és átképzésével kapcsolatos segítségnyújtásra, kulturális hagyományápolásra helyezi tevékenységüket.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A helyi nemzetiségi önkormányzat és a települési önkormányzat között együttműködési megállapodás jött létre a közös munka, a közös érdekek és a folyamatos kapcsolattartás érdekében. A különböző civil szervezetek között is fennáll az együttműködés és kapcsolattartás.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata a következő társulási formákban vesz részt:

- Derecske – Létavértesi Kistérségi Társulás,
- Hosszúpályi Mikrotérség Családsegítő és Gyermekjóléti Alapszolgálat Intézményi Társulása
- Debreceni Agglomeráció Hulladékgazdálkodási Társulás
- Hosszúpályi és Környéke Víziközmű Beruházási Önkormányzati Társulás

Ezekon kívül meg kell említeni, hogy 2013-tól Hosszúpályi a Derecskei Járáshoz tartozik, melynek a közigazgatásban van szerepe.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzatok munkájához az elkészült esélyegyenlőségi terv alapul fog szolgálni és mindenképpen követendő értékeket, célokat fogalmaz meg részükre.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetekkel történő együttműködés leginkább a különböző események és rendezvények alkalmával valósulnak meg, amelyek nem korlátozódnak sem korosztályokra, sem etnikumokra, sem pedig nemekre, a település egész lakosságát célozzák meg.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen jelen lévő for – profit szervezetek leginkább azzal vesznek részt az esélyegyenlőségi feladatok ellátásában, hogy a különböző programok, események szervezésekor felajánlásaikkal támogatják azokat. (Például meg lehet említeni a falunapi rendezvényt.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó önkormányzati, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, és szociális szakemberek. Módszere a személyes és kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

Az elfogadott dokumentum természetesen elérhető lesz az önkormányzat honlapján, a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálatán, a különböző közintézményekben és a nemzetiségi önkormányzatnál.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A képviselő testület által elfogadott Esélyegyenlőségi Programot a fenti pontban említett helyeken elérhetővé teszi az önkormányzat a megvalósításában résztvevő szervezetek és a lakosság számára. A monitoring a célcsoportok képviselői, a civil szervezetek képviselői, és az Önkormányzat munkatársai bevonásával történik.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> - Viszonylag magas a munkanélküliségben szenvedő lakosság aránya - Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők magas száma - A lakosság helyzetéről meglévő adatok hiányosak - Szegregátumok megléte - Bűnözés, ezzel kapcsolatos feszültségek 	<ul style="list-style-type: none"> - Foglalkoztatási lehetőségek, illetve programok, pályázatok keresése - Képzési lehetőségek, pályázatok keresése a probléma megoldása érdekében - Adatgyűjtés, adatbázis kezelése, frissítése - Lehetőségek kutatása a szegregátumok terjedésének megakadályozása érdekében - Előadások tartása rendőri szervekkel közreműködve, iskolarendőr program
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> - Nagyon magas a hátrányos helyzetű gyermekek száma - Jelentős a nem megfelelő szülői magatartás, elhanyagolás mértéke 	<ul style="list-style-type: none"> - Különböző képzések a szülők hatékony munkaerő – piaci integrációjának elősegítése érdekében - Előadások, bemutatók, tájékoztatók tartása a problémás családok részére a gyermeknevelésről, annak fontosságáról
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> - Hiányos adatok az idős lakosság helyzetével kapcsolatban - Növekedő létszámú idős népesség miatt nő az ellátás, segítséget igénylők száma - Idősek képzéseinek, foglalkoztathatóságának illetve lehetőségeinek hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> - Adatgyűjtés és megfelelő adatbázis létrehozása - Szociális Szolgáltató Központ bővítése, pályázat keresése - Különböző programok (képzés, foglalkoztatás) keresése az idősebb korosztály részére
Nők	<ul style="list-style-type: none"> - A településen élő nők helyzetéről meglévő adatok hiányosak 	<ul style="list-style-type: none"> - Adatgyűjtés során egy mérhető statisztikai adatokkal rendelkező adatbázis

	<ul style="list-style-type: none"> - Viszonylag magas a fiatal anyák (főleg a romák körében) száma - Magas munkanélküliség 	<p>létrehozása</p> <ul style="list-style-type: none"> - Különböző előadások, tájékoztatók tartása a családtervezés témájával kapcsolatban - Különböző programok, foglalkoztatási lehetőségek keresése
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> - Nem állnak rendelkezésre adatok a fogyatékosok lakhatási, egészségügyi, jövedelmi helyzetével kapcsolatban - A település különböző részein nem alkalmasak a járdák akadálymentes közlekedésre - Közintézmények, intézmények akadálymentesítésének bővítése 	<ul style="list-style-type: none"> - Adatgyűjtés során egy mérhető statisztikai adatokkal rendelkező adatbázis létrehozása - Az előregedett járdaszakaszok folyamatos megfelelő felújítása - Akadálymentesítés – pályázatok keresése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>		

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a roma és nem roma lakosság diszkriminációmentesen, békében élnek egymás mellett, a település mindennapi életében együttműködve vesznek részt, ezzel is hozzájárulva a település folyamatos fejlődéséhez.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők segítséget és lehetőséget kapjanak jövedelmi helyzetük javítására, a munkaerő piacon való érvényesülésükre.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi és lelki, valamint érzelmi és értelmi, erkölcsi fejlődésének segítségét, támogatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek, kiemelten az egyedül élő idős lakosok életminőségének javítására, az önmagát ellátni nem tudók esetében pedig a gondozásra, segítségnyújtásra.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esélyegyenlőségét, a munkába való visszatérésük segítségét, támogatását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének megteremtésére, a fogyatékkal élő lakosság életminőségének javítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Képzéssel a jobb élet felé	Foglalkoztatási lehetőségek, programok, pályázatok keresése a település munkanélküli lakosságának részére	-Rövid- és középtávú cél: Foglalkoztatási lehetőségek, pályázatok keresése. -Hosszútávú cél: A munkanélküliséggel sújtott lakosság száma csökken.	Költségvetési koncepció	MNTFS 2030	-Igények felmérése, programokba bevonhatóak meghatározása. Pályázatok, programok keresése. -Pályázat benyújtása, foglalkoztatás.	polgármester, munkaügyi ügyintéző, pályázati ügyintéző	2029. 03. 27. (kedd)	-Csökken a munkanélküliséggel érintettek aránya, nő a foglalkoztatási programok száma. - Létrejött munkaszerződések.	Pénzügyi és humán erőforrás	A lehetőségek folyamatos keresése, programokba való új csoportok szervezése.	nem releváns
2	Lépj szintet	Képzési lehetőségek, pályázatok keresése a településen élő alacsony iskolai végzettséggel rendelkező lakosság számára	-Rövid- és középtávú cél: Képzési, fejlesztési lehetőségek, pályázatok keresése. -Hosszútávú cél: Az alacsony iskolai végzettségű lakosság száma csökken, ezáltal javul a foglalkoztatottság.	Költségvetési koncepció	MNTFS 2030	Igények felmérése, programokba bevonható csoportok meghatározása. Pályázatok, programok keresése. Pályázat benyújtása, képzések megtartása.	szociális ügyintéző	2029. 03. 27. (kedd)	Csökken a képzetlen lakosság száma, javul a munkavállalók számának alakulása. Programok által megszerzett képzettségeket igazoló dokumentumok.	Pénzügyi és humán erőforrás	A lehetőségek folyamatos keresése, programokba való új csoportok szervezése.	nem releváns
3	Rálátás	Adatgyűjtés során vizsgálatra alkalmas adatbázis létrehozása a lakosság jövedelmi, szociális helyzetéről	-Rövid- és középtávú cél: az adatgyűjtés során olyan adatbázis létrehozása, amely alkalmas a további vizsgálatokra. -Hosszútávú cél: következtetések levonása, problémák feltárása.	Költségvetési koncepció	MNTFS 2030	Hiányzó adatok felmérése, szükséges információk meghatározása. Adatgyűjtés módszerének meghatározása. Kérdőívek összeállítása. Kérdőíves. Adatok feldolgozása, adatbázis létrehozása, következtetések levonása.	szociális ügyintéző	2025. 03. 27. (csütörtök)	Megkérdezett lakosság száma. Sikeresen kitöltött kérdőívek száma.	Humán erőforrás.	Az adatbázisra támaszkodva következtetések levonása, problémák feltárása, mely egy következő vizsgálat alapjául szolgálnak.	nem releváns

4	Egy a község, egy a tér éljünk együtt	Lehetőségek kutatása szegregátumok terjedésének megakadályozása érdekében	-Rövid és középtávú cél: különböző megoldások és szegregátumok terjedése megakadályozására, a szegregált környezetben élők lakhatási körülményeinek javítása. - Hosszútávú cél: szegregált területek csökkenése, a szegregált területeken élők életszínvonalának javítása.	Költségvetési koncepció Településfejlesztési koncepció Településrendezési Terv	MNTFS 2030	Szegregált területek felmérése, vizsgálata. Pályázatok, források keresése, pályázás.	polgármester, munkaügyi ügyintéző, szociális ügyintéző, családsegítő munkatársai, pályázati ügyintéző	2029. 03. 27. (kedd)	Szegregált lakókörnyezetben élők száma, illetve arányuk csökkenése (fő, család).	Pénzügyi és humánerőforrás	A lehetőségek folyamatos keresése, programokba való új csoportok szervezése.	nem releváns
5	"Prevenció Műnicipió"	Előadások tartása rendőri szervekkel, iskolarendőr program	-Rövid- és középtávú cél: Különböző előadások, tájékoztatók tartása, a gyermekek figyelmének felkeltése a témával kapcsolatban. - Hosszútávú cél: A fiatal generáció nevelése, életszemléletének fejlesztése, ezek által a feszültségek csökkentése.		MNTFS 2030	Előadások témáinak meghatározása. Előadó személyének kiválasztása, lakosság tájékoztatása Előadások megtartása.	polgármester, intézményvezető, helyi rendőrs parancsnoka	2029. 03. 27. (kedd)	Megtartott előadások száma (db), valamint az előadásokon részt vevők száma (fő).	Humánerőforrás.	A tájékoztatók, előadások szükség szerinti ismétlése.	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Képzéssel a jobb élet felé II.	A szülők hatékony munkaadó – piaci integrációjának elősegítése érdekében képzések szervezése.	-Rövid- és középtávú cél: Képzési, fejlesztési lehetőségek, pályázatok keresése a hátrányos helyzetben élő szülők számára. - Hosszútávú cél: a képzetlenség csökkenésével javul a foglalkoztatottság, amely pozitív hatással lesz a családok jövedelmi	Költségvetési koncepció.	MNTFS 2030	igények felmérése, programokba bevonható csoportok meghatározása. Pályázatok, programok keresése. Pályázat benyújtása, képzések megtartása.	polgármester, munkaügyi ügyintéző, szociális ügyintéző, családsegítő munkatársai	2029. 03. 27. (kedd)	A programokon részt vett lakosok száma (fő). Programok által megszerzett képzettségeket igazoló dokumentum.	Pénzügyi és humánerőforrás.	A lehetőségek folyamatos keresése, programokba való új csoportok szervezése.	nem releváns

			helyzetére és a hátrányos helyzetű gyermekek számára.									
2	"Prevenció Munció" 2	Előadások, tájékoztatók tartása a problémás családok számára	-Rövid- és középtávú cél: Különböző előadások, tájékoztatók tartása, a szülők figyelmének felkeltése a témával kapcsolatban. - Hosszútávú cél: Javul a szülők magatartása gyermekekkel szemben.		MNTFS 2030	Előadások témáinak meghatározása. Előadó személyének kiválasztása, lakosság tájékoztatása. Előadások megtartása.	családsegítő szolgálat munkatársai, védőnők, házi orvosok, roma nemzetiségi önkormányzat	2029. 03. 27. (kedd)	Megtartott előadások száma (db), valamint az előadásokon résztvevők száma (fő).	Humán erőforrás.	A tájékoztatók, előadások szükség szerinti ismétlése.	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Rálátás 2	Adatgyűjtés során mérhető statisztikai adatokkal rendelkező adatbázis létrehozása a településen élő nők helyzetéről	-Rövid- és középtávú cél: az adatgyűjtés során olyan adatbázis létrehozása, amely alkalmas a további vizsgálatokra. - Hosszútávú cél: következtetések levonása, problémák feltárása.	Költségvetési koncepció	MNTFS 2030	Hiányzó adatok felmérése, szükséges információk meghatározása. Adatgyűjtés módszerének meghatározása. Kérdőívek összeállítása. Kérdőíves. Adatok feldolgozása, adatbázis létrehozása, következtetések levonása.	védőnők, szociális ügyintéző	2025. 03. 27. (csütörtök)	Megkérdezett lakosság száma. Sikeresen kitöltött kérdőívek száma.	Humán erőforrás.	Az adatbázisra támaszkodva következtetések levonása, problémák feltárása, mely egy következő vizsgálat alapjául szolgálnak.	nem releváns
2	"Prevenció Munció" 3	Különböző előadások, tájékoztatók tartása a családtervezés fontosságáról	-Rövid- és középtávú cél: Különböző előadások, tájékoztatók tartása, fiatalok figyelmének felkeltése a témával kapcsolatban. - Hosszútávú cél: Az általában szegénységben élő fiatalok körében csökken a még kiskorúan vállalt gyermekvállalások száma, valamint ezáltal csökken a mélyszegénységben élő gyermekek száma.		MNTFS 2030	Előadások témáinak meghatározása. Előadó személyének kiválasztása, lakosság tájékoztatása. Előadások megtartása	családsegítő szolgálat munkatársai, védőnők, házi orvosok, roma nemzetiségi önkormányzat	2029. 03. 27. (kedd)	Megtartott előadások száma (db), valamint az előadásokon résztvevők száma (fő).	Humán erőforrás.	A tájékoztatók, előadások szükség szerinti ismétlése.	nem releváns

3	Képzéssel a jobb élet felé III.	A településen élő munkanélküliségben érintett nők számára foglalkoztatási programok, lehetőségek keresése	-Rövid- és középtávú cél: Foglalkoztatási lehetőségek, pályázatok keresése. -Hosszútávú cél: Az állástalan nők számának csökkenése, a nők munka világába történő visszavezetésének segítése.	Költségvetési Koncepció	MNTFS 2030	Igények felmérése, programokba bevonhatóak meghatározása. Pályázatok, programok keresése. Pályázat benyújtása, foglalkoztatás.	szociális ügyintéző, családsegítő szolgálat munkatársai	2029. 03. 27. (kedd)	Csökken az állástalan nők aránya, nő a foglalkoztatási programok száma. Létrejött munkaszerződések	Pénzügyi és humánerőforrás	A lehetőségek folyamatos keresése, programokba való új csoportok szervezése	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Rálátás 3	Adatgyűjtés során egy adatbázis létrehozása a településen élő idős lakosság életkörülményeiről	-Rövid- és középtávú cél: az adatgyűjtés során olyan adatbázis létrehozása, amely alkalmas a további vizsgálatokra. -Hosszútávú cél: következtetések levonása, problémák feltárása.	Költségvetési Koncepció	MNTFS 2030	Hiányzó adatok felmérése, szükséges információk meghatározása. Adatgyűjtés módszerének meghatározása. Kérdőívek összeállítása. Kérdőívek feldolgozása, adatbázis létrehozása, következtetések levonása.	gondozási központ vezetője, szociális ügyintéző, családsegítő munkatársai	2025. 03. 27. (csütörtök)	Megkérdezett lakosság száma. Sikeresen kitöltött kérdőívek száma.	Humánerőforrás.	Az adatbázisra támaszkodva következtetések levonása, problémák feltárása, mely egy következő vizsgálat alapjául szolgálnak.	nem releváns
2	Otthonból Otthonba	Szolgáltató Központ bővítése	-Rövid- és középtávú cél: Pályázatok, források keresése az intézmény bővítésének érdekében. -Hosszútávú cél: A növekedő idős létszám miatt az egyre növekedő egyedülálló, önmagát ellátni nem képes idős lakosság elhelyezése, gondozásuk biztosítása.	Költségvetési Koncepció Szociális Szolgáltató Központ SZMSZ Településfejlesztési Terv	MNTFS 2030	Az igények, az intézmény adottságainak, bővítésének felmérése. Pályázatok keresése. Pályázat benyújtása, megvalósítása.	polgármester, képviselő testület, gondozási központ vezetője, pályázati ügyintéző	2029. 03. 27. (kedd)	Elhelyezésre, segítségre szoruló idős lakosok száma (fő). Az elhelyezettek, gondozottak száma (fő), a megnövelt férőhelyek száma.	Pénzügyi és humánerőforrás.	A különböző fenntartási, karbantartási munkálatokat az Önkormányzat biztosítja.	nem releváns
3	Képzéssel a jobb élet felé IV.	Különböző programok (képzés, foglalkoztatás) keresése az idősebb korosztály részére.	-Rövid- és középtávú cél: Foglalkoztatási lehetőségek, pályázatok keresése a lakosság idősebb korosztályának	Költségvetési Koncepció	MNTFS 2030	Igények felmérése, programokba bevonhatóak meghatározása. Pályázatok, programok keresése.	szociális ügyintéző, családsegítő szolgálat munkatársai	2029. 03. 27. (kedd)	Javul az idősebb korcsoportba tartozók foglalkoztatottsága, nő a foglalkoztatási programok száma.	Pénzügyi és humánerőforrás.	A lehetőségek folyamatos keresése, programokba való új csoportok szervezése.	nem releváns

			részére. -Hosszútávú cél: Az idős lakosság munkaerő piacon való érvényesülésük javulása.			Pályázat benyújtása, foglalkoztatás			Létrejött munkaszerződések.			
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Rálátás 4	Adatgyűjtés, adatbázis létrehozása településen fogyatékkal élők számaról, szociális és jövedelmi helyzetükről	-Rövid- és középtávú cél: az adatgyűjtés során olyan adatbázis létrehozása, amely alkalmas a további vizsgálatokra. - Hosszútávú cél: következtetések levonása, problémák feltárása.	Költségvetési koncepció	MNTFS 2030	Hiányzó adatok felmérése, szükséges információk meghatározása. Adatgyűjtés módszerének meghatározása. Kérdőívek összeállítása. Kérdőívezés. Adatok feldolgozása, adatbázis létrehozása, következtetések levonása.	szociális ügyintéző, családsegítő szolgálat munkatársai	2025. 03. 27. (csütörtök)	Megkérdezett lakosság száma. Sikeresen kitöltött kérdőívek száma	Humán erőforrás.	Az adatbázisra támaszkodva következtetések levonása, problémák feltárása, mely egy következő vizsgálat alapjául szolgálnak.	nem releváns
2	Úton, járőrrel, járőrrel és járőrrel járható burkolaton	A település elöregedett járdarészeinek felújítása	-Rövid- és középtávú cél: a felújítási munkálatokra források keresése. - Hosszútávú cél: a településen található járdák balesetmentesen használhatóak.	Költségvetési koncepció Településfejlesztési Terv	MNTFS 2030	Elöregedett, felújításra szoruló járdák felmérése. Források keresése. Fejlesztés megvalósítása.	polgármester, képviselő testület, pályázati ügyintéző, műszaki ügyintéző	2029. 03. 27. (kedd)	Felújítandó járdák (m). Felújított járdaszakaszok hossza (m).	Pénzügyi és humán erőforrás	Karbantartás, tisztítás: lakosság és közfoglalkoztatottak által.	nem releváns
3	Akadály nélkül	Akadálymentesítés bővítése	-Rövid – és középtávú cél: pályázati források keresése az akadálymentesítés bővítésére. - Hosszútávú cél: akadálymentesítéssel ellátott intézmények száma nő.	Költségvetési koncepció Településrendezési Terv	MNTFS 2030	Akadálymentesítéssel érintett intézmények felmérése. Források keresése, pályázás. Akadálymentesítési munkálatok elvégzése	polgármester, képviselő testület, pályázati ügyintéző, műszaki ügyintéző	2029. 03. 27. (kedd)	Akadálymentesített intézmények száma nő. Lakosság elégedettsége illetve annak javulása.	Pénzügyi és humán erőforrás	Fenntartási munkálatokat az adott intézmény vállalja.	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

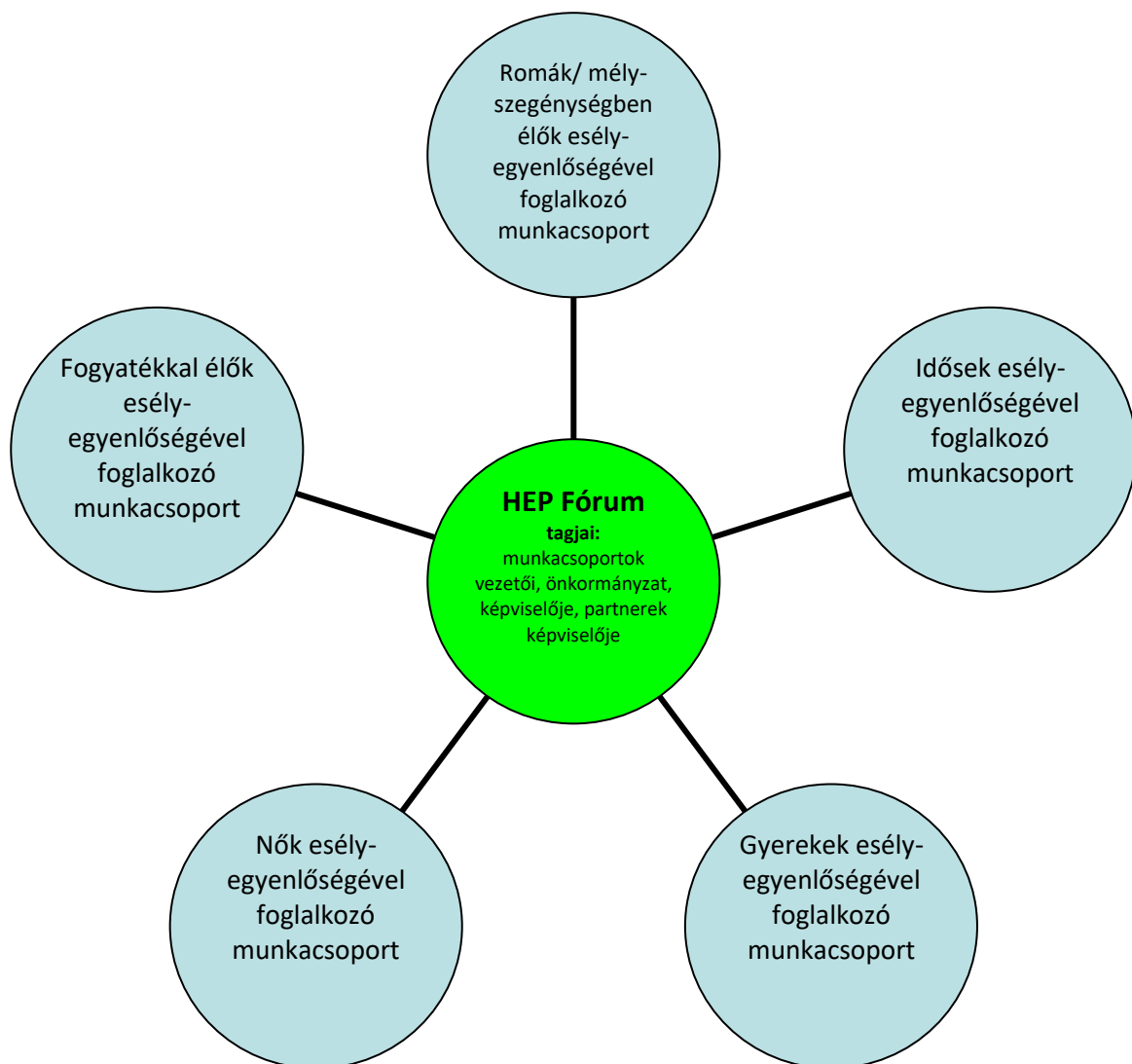
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 45/2024. (III.25.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Hosszúpályi, 2024.03.28.

Anna Árkai
polgármester

HOSSZÚPÁLYI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

2024. március 28-i rendes ülésének
jegyzőkönyvi kivonata

Tárgy: Döntés Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzat új Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról

45/2024.(III.28.) határozat

Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy elfogadja az Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját az előterjesztett formában.

Határidő: 2024. március 28.

Felelős: Zara András polgármester

kmf.

Zara András sk.
polgármester

A kivonat hitelül:

Hosszúpályi, 2024. március 28.

Dr. Széles Ágnes
jegyző

